

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківська державна академія культури
Освітня програма	36842 Музичне мистецтво
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	025 Музичне мистецтво

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківська державна академія культури
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36842
Назва ОП	Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гаврілова Людмила Гаврилівна, Пасько Віктор Вікторович, Макаренко Лідія Петрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.04.2021 р. – 22.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/akkred/vsop/vsop-025-a.pdf

Програма візиту експертної групи https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/akkred/vsop/vsop-025-a-p.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час акредитації ОНП “Музичне мистецтво” (доктор філософії) в Харківській державній академії культури, члени ЕГ дійшли висновку, що навчання на програмі має ознаки удаваного процесу, адже, іноземці (переважно громадяни Китайської народної республіки) становлять 80 % від загального контингенту ОНП, а рівень володіння ними мовою викладання є недостатнім для досягнення програмних результатів навчання за освітньою програмою та виконання навчального плану. Під час двох бесід із здобувачами ОНП (“Зустріч зі здобувачами вищої освіти” та “Бесіда щодо наукових досліджень із аспірантами ОП”), іноземці не змогли надати відповіді щодо: структури своєї дисертації; наявності додатків; періоду який досліджується в роботі; використаних наукових методів; щодо вибіркового дисциплін, які вони вивчають; процесу проходження ними науково-педагогічної практики та ін. Інформацію щодо теми своєї наукової роботи, наукового керівника та ін., іноземці з великими труднощами зачитували із задалегідь заготовленого тексту. Недостатнє володіння мовою викладання, безумовно, викликає труднощі під час навчального процесу, наукової діяльності, контрольних заходів та викликає занепокоєння щодо дотримання всіма учасниками освітнього процесу академічної доброчесності. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти показала свою неспроможність виявити, зреагувати та виправити недоліки в освітній програмі. Варто зауважити, що отримання дипломів здобувачами-іноземцями, які не володіють на відповідному рівні українською мовою, може стати причиною підриву іміджу національної науки та освіти. Аспіранти, громадяни України, також, до певної міри, позбавлені якісного освітнього процесу, перебування у середовищі “знижених і вибіркового вимог” не сприяє їхньому фаховому, науковому та елітарному розвитку. Члени ЕГ вважають, що ЗВО впродовж одного року, неспроможний вирішити дану проблему та справитись з іншими недоліками, які відображено у звіті ЕГ.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОНП узгоджено зі Статутом та Стратегією розвитку ХДАК. Зафіксований зміст ОНП має чітко виражену специфіку, що полягає в інтеграції музичного та культурологічного дискурсів і відповідає предметній області спеціальності 025 Музичне мистецтво. Обсяг ОНП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства. Правила прийому не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. У ЗВО зафіксовано чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та під час неформальної освіти. Положення, які регулюють дані процедури є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Учасники освітнього процесу (громадяни України) обізнані з порядком оскарження результатів оцінювання навчальних досягнень та за необхідності повторного проходження зазначеної процедури. В ЗВО зафіксовано нормативно-правову базу щодо дотримання правил академічної доброчесності. Академічна та професійна кваліфікація викладачів у повній мірі забезпечує досягнення визначених в ОНП цілей та програмних результатів навчання. Зафіксована процедура конкурсного відбору є прозорою та дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП. Заклад має підписано низку договорів про співпрацю із зовнішніми стейкхолдерами. Викладачі ОНП та аспіранти систематично публікуються у фаховому виданні ЗВО з культурології та мистецтвознавства "Культура України" ISSN 2410-5325 (категорія «Б») та мають вільний і безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Заклад регулярно організовує всеукраїнські та міжнародні наукові конференції з проблем культурології та мистецтвознавства. НПП, які викладають на ОНП, будуть мати змогу професійного розвитку через навчання в докторантурі. У ЗВО із 2021 року функціонує докторантура (денна форма) із спеціальності 025 Музичне мистецтво. У ЗВО функціонує репозиторій, бібліотека, їдальня, тренажерна зала. Учасники освітнього процесу мають можливість безоплатного доступу до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів. Нормативно-правові документи академії знаходяться у вільному доступі них зафіксовано чіткі, зрозумілі правила регуляції прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Під час акредитаційного процесу члени ЕГ дійшли висновку, що ОНП має недоліки. Зауваження до ОНП: 1.під час двох бесід із здобувачами було виявлено, що аспіранти-іноземці, не володіють мовою викладання на відповідному рівні, вони не змогли надати відповіді щодо своєї наукової роботи та навчання. Недостатнє володіння мовою викладання викликає труднощі під час навчального процесу, наукової діяльності та викликає занепокоєння щодо дотримання учасниками освітнього академічної доброчесності. На думку членів ЕГ, володіння іноземцями мовою викладання є недостатнім для досягнення ними РПН та виконання навчального плану. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти показала свою неспроможність виявити та виправити недоліки. Правила прийому не передбачають відповідний моніторинг володіння іноземцями мовою навчання та не містять чіткої процедури діагностики відповідних знань. На думку членів ЕГ описані обставини мають ознаки удаваного навчального процесу; 2.більше ніж третина наукових досліджень аспірантів ОНП не відповідає напряму досліджень наукових керівників (тематика дисертацій аспірантів не корелюється з науковими пошуками останніх років їх керівників). 3.наукові роботи здобувачів-іноземців не проходять повноцінного аналізу на плагіат. Особи, які відповідають за внутрішнє забезпечення якості освітньої програми не враховують специфіку ОНП і не ставлять собі за мету здійснення якісного аналізу праць іноземців, які досліджують Китайську музичну культуру, на плагіат (переклад з китайської мови). Члени ЕГ вважають, що є небезпека того, що у наукових працях іноземців можуть бути скопійовані і перекладені на українську мову наукові роботи китайських вчених без належного цитування, програми по виявленню плагіату, якими користується ЗВО, не спроможні виявити перекладений текст з китайської мови. 4.список літератури в “Програмі вступного іспиту” містить 80% російськомовних джерел і лишень 20 % - україномовних, що має ознаки порушення ст.21 ЗУ “Про забезпечення функціонування української мови як державної”. Члени ЕГ рекомендують: - виправити недоліки зазначені у п.1-4, зокрема: здійснювати якісний моніторинг знань мови викладання

абітурієнтами-іноземцями; скорегувати теми наукових праць аспірантів до напряму досліджень їх керівників; організувати повноцінний моніторинг праць іноземців, які досліджують Китайську музичну культуру на плагіат; усунути ознаки порушення ЗУ “Про забезпечення функціонування української мови як державної”. -розширити перелік вибіркових ОК, варто додати курси за напрямом наукових досліджень аспірантів; -оприлюднити чіткі вимоги щодо «реферату або публікації за обраною спеціальністю», про які сказано у Додатку 3 до «Правил прийому до ХДАК у 2021 році». -здійснювати регулярний перегляд ОНП, активніше залучати стейкхолдерів до формування та реалізації ОНП; -покращити матеріально-технічну базу, передбачити можливість забезпечення ОНП, цифровими міді-клавіатурами та придбати відповідне програмне забезпечення.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОНП «Музичне мистецтво» 2017 р., як зазначено в програмі, полягають у формуванні умов розвитку загальних і фахових компетентностей у здобувачів з метою підготовки висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі історико-теоретичного і виконавського музикознавства, науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації. Це цілком узгоджується із Статутом ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/statut/statut/statut2020_2.pdf), Стратегією розвитку Харківської державної академії культури на 2020-2025 рр. (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/sr_20.pdf), зокрема з місією ЗВО, а саме здійсненням активного впливу на розвиток духовної культури та інтелектуального потенціалу українського суспільства шляхом організації якісної освіти майбутніх фахівців нового покоління – професіоналів-лідерів у сфері культури і мистецтва, культурології, психології, журналістики, менеджменту й туризму; розширення й поглиблення наукових знань в культурно-мистецькій, гуманітарній та суспільній галузях науки (Стратегія, с. 3). ОНП є відомою в Україні, здобувачі обирають її свідомо, намагаючись потрапити до конкретного наукового керівника. Освітньо-наукова програма готує майбутніх науковців та НПП для ЗВО України та КНР, випускники цієї програми є затребуваними в обох країнах, що було засвідчено на зустрічах із стейкхолдерами. Від запуску ОНП її мета не змінювалась, відбулось лише її редагування в 2018 р. Специфіка ОНП полягає в інтеграції музичного та культурологічного дискурсів, що відзначалось на зустрічах з викладацьким складом та стейкхолдерами, якими було підкреслено унікальність програми в Україні. Крім того, ОНП орієнтована на інтеграцію вітчизняного музикознавства у світовий освітньо-науковий простір, на діалог культур «Захід-Схід», що зумовлено значною кількістю аспірантів із Китаю.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз результатів онлайн зустрічей з гарантом ОНП та стейкхолдерами, витягів із протоколів засідань кафедри музики і фортепіано (у вересні 2017 р. була реорганізована в кафедру теорії та історії музики), наданих додатково на запит ЕГ, засвідчили, що до обговорення ОП ще на стадії проекту було долучено стейкхолдерів: фахівців ХНУМ імені І. П. Котляревського Л. В. Шаповалову, доктора мистецтвознавства, професора; канд. (нині доктора) мистецтвознавства, доцента А. М. Жданька. Згодом до обговорення ОНП запрошували докторів мистецтвознавства, професорів М. П. Калашник (ХНПУ ім. Г. Сковороди), В. Д. Шульгіну (НАКККіМ) та ін. Як засвідчено в протоколах та підтверджено під час онлайн зустрічі зі стейкхолдерами, основна увага під час проектування ОНП та її подальшого обговорення була зосереджена на формулюванні ЗК та СК, зокрема поглиблювався зміст ЗК з «Здатність працювати в міжнародному контексті з використанням сучасних інтернет-технологій...». Результати навчання та освітні компоненти не обговорювались і не коригувались. У той самий час стейкхолдери – представники наукової музикознавчої та культурологічної еліти України – засвідчили актуальність цілей ОНП, її унікальність в науковому просторі країни завдяки інтеграції музикознавства і культурології. Проте в результатах навчання цей інтеграційний аспект відображено слабо: в ОНП 2017 р. РН відсутні, в ОНП наступних років про інтеграцію музикознавства і культурології свідчить ОК Культурологія та частково РН 1 та РН 4. Вважаємо, що цей аспект більше розкритий в дослідженнях аспірантів (К.Донцова-Пушенко «Композиторська інтерпретація філософсько-художніх ідей Г.Сковороди в українській хоровій творчості»; М. Жданов «Інтерпретація жанру кантати в українській хоровій музиці останньої третини ХХ –початку ХХІ століття» та ін.). У протоколах засідання кафедри щодо обговорення ОНП вказано на присутність здобувачів (К. Донцової-Пушенко, Лю Веньшу, Цзян Чжаоюй та ін.), проте під час зустрічі вони не змогли підтвердити свою участь у формуванні й розвитку програми. Представники

стейкхолдерів (роботодавці), серед яких на онлайн зустрічі були проректор ХНУМ імені І. П. Котляревського А. М. Жданько, проректор Дніпропетровської академії музики ім. М. Глинки В. В. Громченко, засвідчили свою зацікавленість в наукових кадрах, які є випускниками рецензованої ними ОНП, оскільки її цілі і РН є сучасними та актуальними. Це підтвердили і здобувачі із Китаю, якими було вказано, що навчання на ОНП відкриває їм перспективи професійного зростання та успішного працевлаштування в китайських ЗВО.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Урахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці в цілях ОНП відбувається на основі уваги до освітньої політики України та Китаю, спрямованої на інтеграцію до європейського простору вищої освіти: на ОНП вчиться значна кількість здобувачів із КНР (80 % від усієї кількості), тематика наукових розвідок китайських аспірантів почасти пов'язана із компаративним аналізом східної та західної музичних культур (Лінь Даньлі «Шопенівські традиції в музичній культурі східноазійських країн»; Ян Кайсень «Хорове мистецтво Китаю: синтез національних та європейських традицій», Чень Хайюнь «Творча діяльність О. М. Черепніна в контексті взаємодії європейського та китайського музичного мистецтва ХХ ст.» та ін.). Це відповідає вказаному в меті ОНП процесу глобалізації культури в річці діалогу «Схід-Захід», «Захід-Схід». Галузевий та регіональний контекст також реалізований в цілях та РН: вказана в меті інтеграція музичного та культурологічного дискурсів є актуальною для сучасного етапу розвитку галузі мистецтвознавства; регіональний контекст відбивається в тематиці наукових досліджень (С. Кеменченджи «Музичне мистецтво Запоріжжя другої половини ХХ — початку ХХІ ст.: композиторський та виконавський аспекти», Пен Лю «Вокальне мистецтво Харкова другої половини ХІХ — початку ХХ ст.», Лю Веньшу Тема: Камерно-вокальна творчість В. Рунчака: жанрово-стильові аспекти» та ін.), а також завдяки комунікації аспірантів зі стейкхолдерами з профільних ЗВО Харківської області на наукових заходах, зокрема конференціях ХДАК «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» (https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer/KSK-2020.html), «Герменевтика в науках про дух» (2017 – 2019 рр.) (https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer/2019/GND-2019/GND-2019.pdf), «Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття» (https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer/KIS-2021.html). Крім того, при розробленні ОНП вивчався досвід підготовки докторів філософії вітчизняних ЗВО, зокрема ХНУМ імені І. П. Котляревського, НМАУ імені П. І. Чайковського, ЛНМА імені М. Лисенка, ОНМА імені А. В. Нежданової, вивчено досвід аналогічних іноземних ЗВО з підготовки докторів філософії у сфері культури та музичного мистецтва (Harvard University Department of Music, The University of Manchester, Boston University). Ця інформація вказана у самооцінюванні та була підтверджена під час онлайн зустрічі з адміністрацією ЗВО проректором з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків О. М. Білик.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 025 Музичне мистецтво третього освітньо-наукового рівня відсутній, тож ЕГ зіставляла РН з вимогами Національної рамки кваліфікацій для цього кваліфікаційного рівня. ЕГ виявлено наступне. В ОНП 2017 року РН взагалі не були визначені. Було лише зафіксовано узагальнене положення, що зміст ОНП визначається основними складовими навчального плану, серед яких: обов'язкове прослухання докторантами спеціальних курсів, пов'язаних із науковою діяльністю; навчання суміжним навичкам та розвиток індивідуальних здібностей; проведення якісного дослідження і підготовки дисертації до захисту (ОНП 2017, с. 8). Тож про відповідність вимогам НРК не йдеться. В оновленій ОНП 2018 РН визначені і в ОНП 2019 р. та ОНП 2020 р. не змінювались. Визначені РН в цілому відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «доктор філософії», проте деякі вимоги відсутні, зокрема це стосується використання академічної української та іноземної мови у професійній діяльності та дослідженнях. Вочевидь це відбулося через відсутність кореляції ЗК та СК з РН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Цілі ОНП узгоджено зі Статутом та Стратегією розвитку ХДАК. 2. ОНП має чітко виражену специфіку, що полягає в інтеграції музичного та культурологічного дискурсів. 3. Залучення до співпраці у якості стейкхолдерів відомих вітчизняних науковців галузей мистецтвознавства й культурології.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. ОНП практично не змінювалась від започаткування в 2017 році (у 2018 р. було змінено форму ОНП, у змісті було додано РН, відтоді принципів змін не відбувалось, обов'язкові ОК за 4 роки не змінювались, незначні зміни торкнулись вибіркового дисциплін). Рекомендовано при обговореннях ОНП зі стейкхолдерами проаналізувати ЗК, СК та РН, привести їх у відповідність до вимог НРК (до прийняття відповідного стандарту ВО) та сучасних тенденцій розвитку суспільства і музичної культури. 2. Заявлена особливість ОНП, а саме інтеграція музичного та культурологічного дискурсів, слабо відображена в ОК та РН. Рекомендовано включити цей аспект до змісту СК та РН, а також більше враховувати в дослідженнях аспірантів. 3. До обговорення ОНП практично не залучені здобувачі освіти. Рекомендовано дослухатись до потреб здобувачів, а не вписувати їх формально до протоколів засідань кафедри.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Критерій 1 має загальну відповідність рівню "В", оскільки ОНП демонструє загальну узгодженість цілей зі Статутом та Стратегією розвитку ХДАК, має чітко виражену специфіку та залучає до співпраці представників наукової еліти України. Виявлені недоліки видаються такими, що можуть бути усунуті ближчим часом. Передусім, рекомендовано періодично оновлювати ОНП, переглядати не лише формальні визначення окремих ЗК, а вносити принципові зміни: оновити перелік ЗК, орієнтуючись на проєкт Tuning, привести всі компетентності у відповідність із РН та ОК. Слід наповнити ОНП новими ОК, що відповідають змінам у суспільстві та музичній культурі. Це краще за все робити з урахуванням думок здобувачів, яких слід активно залучати до оновлення ОНП

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої компоненти ОНП Музичне мистецтво, 2017 р. становить 52 кредити, що відповідає п. 6 статті 5 ЗУ «Про вищу освіту», в якому зазначено, що обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС. Обсяг вибіркового дисциплін становить 21 кредит (40,4 %), що відповідає п. 15, ч. 1. статті 62 ЗУ «Про вищу освіту», згідно до якого обсяг цих дисциплін має становити не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. В ОНП 2018 р. та 2019 р. співвідношення обов'язкових та вибіркового дисциплін змінюється: 39 кредитів обов'язкові (75 %) та 13 кредитів вибіркового ОК (25 %). В ОНП 2020 року загальний обсяг освітньої компоненти становить 60 кредитів ЄКТС, із яких на вибіркового ОК відведено 19 кредитів (31,7 %), що цілком відповідає нормам законодавства для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Що стосується вимог п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (затв. Постановою КМУ №261 від 23.03.2016) щодо дотримання обсягу 4-х компонентів ОНП, які забезпечують: здобуття глибоких знань із спеціальності (в обсязі не менше 12 кредитів), оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями (в обсязі 4-6 кредитів), набуття універсальних навичок дослідника (не менше 6 кредитів) та здобуття мовних компетентностей (6-8 кредитів), ЕГ встановлено наступне. В ОНП 2017 р. розподіл кредитів за вказаними компонентами має такий вигляд: ● здобуття глибоких знань із спеціальності (ОК Методологія теоретичного музикознавства, Методологія історичного музикознавства, Структура музикознавства, Організація та методика музикознавчого дослідження, 12 кредитів), ● оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями (ОК Філософія та Культурологія, 7 кредитів), ● набуття універсальних навичок дослідника (обов'язкова ОК Практика, 3 кредити, та дисципліни за вибором ЗВО: Організація та методика НДР, Інноваційні методи викладання у вищій школі – 8 кредитів) ● здобуття мовних компетентностей (ОК Іноземна мова у науковій комунікації, 9 кредитів). В ОНП наступних років цей розподіл зберігається, дисципліни за вибором ЗВО переходять в категорію обов'язкових. Тож загалом все відповідає вимогам вказаного Порядку.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП Музичне мистецтво, 2017 р. структурований на обов'язкові компоненти (31 кредит) та вибіркового (21 кредит). Кількість кредитів обов'язкових компонентів розподілено наступним чином: ОК загальної підготовки – 16

кредитів та ОК професійної підготовки – 15 кредитів, серед яких 3 кредити відведено на науково-педагогічну практику. В ОНП 2018 р. обов'язкові освітні компоненти (ООК) розділено інакше: загальні компоненти (ООК 1.1.1–1.1.3) – 16 кредитів; науково-педагогічні компоненти (ООК 1.2.4–1.2.6) – 11 кредитів; професійні та практичні компоненти (ООК 1.3.7–1.3.10) – 12 кредитів. В ОНП 2020 р. через загальне збільшення обсягу обов'язкових дисциплін до 41 кредиту збільшується обсяг блоку професійних та практичних ОК до 14 кредитів. Логіка розташування ОК зрозуміла: 1 рік навчання здобувачі опрацьовують переважно загальні компоненти (Філософія, Культурологія, Іноземна мова в науковій комунікації), при тому що з другого семестру додаються професійні та практичні ОК (Методологія теоретичного музикознавства, Методологія історичного музикознавства) та науково-педагогічні ОК (Організація та методика науково-дослідної роботи, Інноваційні методи викладання у вищій школі). Практика віднесена в 4 семестр, коли вже вичитано всі ОК. Проте про досягнення заявлених цілей та РН у повній мірі говорити не можна через неузгодженість ЗК, СК та РН. Проаналізуємо ОНП 2017 р., в якій визначено загальні та фахові компетентності й відсутнє розгорнуте формулювання РН. ЗК «застосування сучасних ІКТ, включаючи методи отримання, обробки та зберігання наукової інформації» не реалізована через відсутність відповідної ОК. В ОНП 2018 – 2019 рр. зміст ЗК, СК оновлений та сформульовані програмні РН. В ОНП 2020 р. розширено ЗК 3 «Здатність працювати в міжнародному контексті з використанням сучасних інтернет-технологій...» та змінено зміст СК 9 «Здатність на основі фінансової грамотності здійснювати діяльність з фандрейзингу...» При цьому ОК, що мали б забезпечити їх реалізацію, відсутні (фрагментарно СК 9 реалізується у вибірковій ОК «Музична журналістика» у вигляді загального обговорення проблеми на 1 практичному занятті). СК 2 у певній мірі дублює зміст ЗК 3, оскільки стосується здатності застосовувати сучасні інформаційні технології, і також не забезпечується ОК. У той самий час ОК «Іноземна мова у науковій комунікації» не відображена в змісті ЗК, СК та РН. ЕГ визначено, що ОНП не забезпечує набуття аспірантами певних універсальних навичок науковця, зокрема вміння писати грантові пропозиції, застосовувати інформаційні технології в дослідницькій діяльності, управління науковими проектами тощо. На онлайн зустрічі з викладацьким складом питання щодо універсальних навичок науковця не отримало відповіді. Отже, певна неузгодженість ЗК, СК та РН, відсутність деяких ОК не дозволяє засвідчити системне досягнення заявлених в ОНП цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 025 Музичне мистецтво. Заявлені в ОНП 2017 р. обов'язкові ОК (загальної та професійної підготовки) та вибіркові (за вибором навчального закладу та вибором студента) трансформовані в ОНП 2018–2020 р. в обов'язкові (загальні, науково-педагогічні та професійно-практичні) та вибіркові (лише професійно-практичного спрямування). Серед блоку загальних обов'язкових ОК присутні традиційні для ОНП Філософія та Іноземна мова в науковій комунікації. Звернемо увагу на введення ОК Культурологія, що відповідає заявленій особливості програми – інтеграції музикознавчого та культурологічного дискурсів. Аспіранти мають можливість опанувати теоретичні й методологічні основи музикознавства (ОК 1.3.7–1.3.9) та особливостей організації та проведення музикознавчого дослідження (ОК 1.3.10). ЕГ вважає, що зміст вибірових дисциплін слід розширити проблематикою, пов'язаною із китайським музичним мистецтвом, оскільки більшість здобувачів на ОНП є громадянами КНР. Крім того, слід урахувати рекомендацію НА щодо відповідності хоча б однієї вибіркової дисципліни тематиці (напрямові) наукового дослідження аспіранта для того, щоб надати відповідну освітню підтримку його науковому дослідженню.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Обсяг ОК вільного вибору становить 21 кредит (40,4 %) в ОНП 2017 р., 13 кредитів (25 %) в ОНП 2018–2019 рр. та 19 кредитів (31,7 %) в ОНП 2020 року, що відповідає п.15, ч. 1 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». Вибір ОК студентами здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf) та Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти Харківської державної академії культури вибірових дисциплін (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kzv5.pdf). В останньому Положенні чітко прописано, що здобувач ВО має право обрати дисципліни із переліку міжфакультетських дисциплін, запропонованих для всіх спеціальностей, або дисципліни із переліку професійно-орієнтованих, запропонованих для ОНП, за якою він навчається. Окрім того, здобувач має право обрати одну дисципліну із переліку вибірових дисциплін, запропонованих для здобувачів інших програм (Положення, с. 2–3). ЕГ встановлено, що фактично всі вибіркові дисципліни ОНП формуються із переліку професійно-орієнтованих (їх опис наведено на сайті: https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/mm/tim/materials/kzv_20-21.pdf). Крім того, здобувач обирає одну із двох дисциплін, близьких за змістом (Проблеми виконавського музикознавства / Історія та теорія музичного виконавства; Музична журналістика / Музична комунікація; Етномузикологія / Українська музична культура), які читаються одним викладачем. Виключення становлять введені в ОНП 2020 р. ВОК Музична естетика / Психологія музичного мистецтва. Із розмови з аспірантами на онлайн зустрічі було з'ясовано, що вони практично не мають уявлення про процедуру вибору ВОК (зокрема, це стосується практично всіх здобувачів із КНР, які складають 80 % контингенту ОНП). Отже, ЕГ встановила, що можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії у здобувачів даної ОНП є обмеженою та почасти нереалізованою.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Науково-педагогічну практику на ОНП Музичне мистецтво організовано згідно з Положенням про організацію практик здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ops.pdf). На практику відведено 3 кредити в 4 семестрі. Згідно до силабусу, прикріпленому до звіту-самоаналізу, основними напрямками практичної підготовки здобувачів на третьому освітньо-науковому рівні ВО є науково-педагогічна та науково-дослідницька діяльність. Практикою передбачено проведення занять за навчальними дисциплінами, що відповідають науково-дослідним інтересам майбутніх докторів філософії. Онлайн зустріч із здобувачами довела, що реальних занять із здобувачами нижчих рівнів ВО аспіранти не проводять, оскільки жоден із них не зміг назвати дисципліну, яку він викладав на практиці. Аргументи щодо неможливості реалізувати проходження практики в умовах пандемії COVID-19 ЕГ вважає недостатніми через можливість працювати дистанційно. В результаті цього компетентності, прописані в силабусі навчальної дисципліни та необхідні для подальшої професійної діяльності, залишаються нездобутими.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Цілі, завдання та зміст ОНП забезпечують набуття здобувачами освіти soft skills, важливих для освітньо-наукового рівня ВО. В ОНП 2017 р. серед ЗК зафіксовано формування креативності (генерування нових ідей), навичок критичного мислення (проведення аналітичної діяльності), здійснення наукової комунікації. В оновленому переліку компетентностей та доданих РН йдеться про формування здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатності дотримуватись наукової етики та правил академічної доброчесності. ЕГ вважає, що до переліку soft skills майбутнього науковця доцільно було б додати навички лідерства, роботи в команді, а також універсальні навички науковця, вказані в «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (наукових установах)», затвердженому Постановою КМУ 23.03.2016 р. № 261. Отже, ОНП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, проте в обмеженому вигляді. Рекомендовано розширити перелік soft skills, актуальних для майбутнього науковця.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Через відсутність відповідного професійного стандарту розробники ОНП орієнтувалися на Національну рамку кваліфікацій та «Порядок підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (наукових установах)»

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП визначено нормативними документами з організації освітнього процесу, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК (зі змінами та доповненнями) (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf). Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам п. 27 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (затв. Постановою КМУ №261 від 23.03.2016) щодо розподілу кредитів на основні напрями професійної підготовки докторів філософії. Що стосується фактичного навантаження здобувачів, ЕГ ознайомила з змістом анкет для аспірантів «Я – аспірант» (<https://cutt.ly/ZvMIS47>) та «Якість освітньої програми» (<https://cutt.ly/FvMibEV>), з результатами анкетування, проте інформації щодо задоволення здобувачів обсягами окремих ОК, співвідношенням аудиторної та самостійної роботи вони не вміщували. Під час онлайн зустрічі з аспірантами всі висловлювали своє загальне задоволення навчанням на ОНП, більш докладної інформації отримати не вдалось через мовний бар'єр. Вивчення силабусів ОК довело, що співвідношення аудиторних годин (лекційних та практичних) та годин самостійної роботи є традиційно 1:2, що відповідає Положенню про організацію освітнього процесу в ХДАК (зі змінами та доповненнями) (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf, с. 17). Тож можна засвідчити достатність обсягу ОНП та окремих ОК для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Обсяг ОНП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає вимогам законодавства. 2. Логічне розташування ОК, коли науково-педагогічна практика проводиться в 4 семестрі після вивчення всіх освітніх компонент. 3. Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 025 Музичне мистецтво. 4. Достатність обсягу ОНП та окремих ОК для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структура і зміст ОНП Музичне мистецтво (2017 р., з оновленням у 2018--2020 рр.) не забезпечують якісний науковий результат, реалізований у формі дисертаційного дослідження. 1. Зміст ЗК, СК та РН недостатньо зкорельований з ОК. ЕГ вважає, що зміст ЗК та СК в ОНП доцільно відкоригувати, зокрема зорієнтувати зміст ЗК на проєкт Tuning, додати такі компетентності, як-от: 1) Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 2) Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 3) Здатність приймати обґрунтовані рішення. 4) Здатність спілкуватися іноземною мовою. 5) Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (дві останні завуальовано присутні серед СК, проте не відображені в ОК) Рекомендовано також уточнити РН, щоб вони корелювались із ОК. Рекомендовано звернути увагу на рекомендації щодо розробки стандартів вищої освіти, в яких вказано: «для освітнього рівня доктора філософії/доктора мистецтв перелік загальних компетентностей повинен передбачати: формування системного наукового/мистецького світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору». 2. ОНП не забезпечує формування певних універсальних навичок науковця. Доцільно послугоуватись п. 27 «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ від 23.03.2016 р. № 261, в якому передбачено набуття аспірантом універсальних навичок науковця, зокрема вміння писати грантові пропозиції, застосовувати інформаційні технології в дослідницькій діяльності, управління науковими проєктами тощо. 3. Серед вибіркових дисциплін відсутні ОК, пов'язані з китайським музичним мистецтвом, не зважаючи на те, що значна кількість тем досліджень здобувачів із КНР торкається історико-теоретичних аспектів музичної культури Китаю. Рекомендовано розширити перелік вибіркових ОК в контексті тем, досліджуваних аспірантами з КНР. 4. Можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії у здобувачів даної ОНП є обмеженою, оскільки аспірантам пропонується лише вибір кількох професійно-спрямованих дисциплін (обрати одну із двох, практично ідентичних за змістом). Рекомендовано розширити перелік ВОК, зокрема такими, що будуть затребуваними здобувачами із КНР, які вивчають культуру та мистецтво Китаю. 5. Формальна організація практичної підготовки, що не надає можливості розвинути зазначені в силабусі викладацькі та науково-дослідницькі компетентності (всі ЗК, СК 1–5, СК 8). Рекомендовано організувати реальне проходження практики здобувачами із можливістю викладати дисципліни спеціальності 025 Музичне мистецтво бакалаврату й магістратури (навіть в умовах дистанційного навчання). 6. ОНП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок в обмеженому вигляді. Рекомендовано розширити перелік soft skills, актуальних для майбутнього науковця.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП має суттєві недоліки, для усунення яких потрібна значна робота. Це стосується недостатньої кореляції між ЗК, СК, РН та ОК, що унеможливує формування певних компетентностей та досягнення результатів навчання. Аспіранти денної ОНП не мають можливості опанувати універсальні навички науковця, зокрема вміння писати грантові пропозиції, застосовувати інформаційні технології в дослідницькій діяльності, управління науковими проєктами тощо. Можливо це стає перешкодою для участі здобувачів у грантовій діяльності, академічній мобільності тощо. Слід переглянути перелік вибіркових дисциплін, наблизити його до наукової проблематики здобувачів, це дасть змогу побудувати кожному аспіранту власну освітню траєкторію. Необхідно переглянути організацію практичної підготовки, надати аспірантам можливість попрактикуватися в якості викладачів вищої школи. Важливо розширити перелік soft skills, що розвиваються під час навчання на ОНП, спрямувати їх на діяльність майбутнього науковця. Особливу увагу слід приділити опануванню українським науковим мовленням аспірантами із КНР, оскільки більшість із них не може спілкуватися українською навіть на побутовому рівні. Отже, зміст ОНП потребує суттєвого вдосконалення, оскільки у представленому вигляді програма не може забезпечити якісний результат наукової діяльності аспірантів, реалізований у формі дисертаційного дослідження

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою регулюється документом “Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Харківській державній академії культури у 2021 році (зі змінами)” https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/pravila/2021/PP-2021_2.pdf, який затверджений 26 березня 2021 р. (Протокол Вченої Ради ХДАК № 8 від 26.03.2021). Правила прийому не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

У Правилах прийому зазначено: “До аспірантури ХДАК приймаються іноземці, які мають вищу освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або освітній ступінь магістра) та володіють мовою навчання на достатньому рівні” (С.45). https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/pravila/2021/PP-2021_2.pdf Правила прийому не регулюють відповідний моніторинг володіння іноземцями мовою навчання та не передбачають чітку процедуру діагностики відповідних знань з української мови (мови викладання), необхідної для навчання на ОНП, що може призвести до того, що в аспірантуру будуть мати змогу вступити іноземці, які будуть не спроможні виконати ОНП та навчальний план. Варто зазначити, що на ОНП станом на 01 жовтня 2020 навчається 30 осіб, 24 особи є іноземцями (переважно громадяни Китайської народної республіки), що становить 80% від загального контингенту ОНП. Наданий ЕГ контингент станом на 01 квітня 2021 р. не містить інформації щодо здобувачів іноземців. Під час двох бесід із здобувачами ОНП (“Зустріч зі здобувачами вищої освіти” та “Бесіда щодо наукових досліджень із аспірантами ОП”), члени ЕГ, за невеликим винятком, виявили недостатній рівень володіння іноземцями українською мовою навіть на побутовому рівні. Здобувачі-іноземці під час бесід із членами ЕГ не змогли надати відповіді щодо: структури своєї дисертації, наявності додатків, періоду який досліджується, використаних наукових методів, щодо вибіркових дисциплін, які вони вивчають, проходження ними науково-педагогічної практики та ін. Інформацію щодо теми своєї наукової роботи, наукового керівника, іноземці вони зачитували із задалегідь заготовленого тексту. Програму вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 025 “Музичне мистецтво” розміщено на офіційному сайті ЗВО. https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/viprobuvan/2021/a/pvi_025.pdf Програма містить “Тематичний план” який складається із трьох розділів. Розділ 1. “Історія музики. Світовий та вітчизняний досвід розвитку музичного мистецтва” вміщує два підпункти 1.1. “Музичне мистецтво Європи: історія та сучасність” та Історія української музики”. Варто зауважити, що підпункти розділу не охоплюють історію саме світової музики, а відображають тільки її частину - музичне мистецтво Європи. Список літератури в “Програмі вступного іспиту” містить 220 позицій, із них 80% становлять російськомовні джерела і лишень 20 % - україномовні, що має ознаки порушення Статті 21 “Державна мова у сфері освіти” Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”. У Додатку 3 до Правил прийому до ХДАК у 2021 році, зазначено, що “До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає”... “реферат або публікації за обраною спеціальністю”. У “Програмі вступного іспиту” інформації щодо форми та змісту реферату не розміщено. На сайті ЗВО така інформація також відсутня.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється: -«Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК (із змінами та доповненнями)» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf (затверджено Вченою Радою, протокол № 7 від 31.01.2020 р.), розділ № 7 “Доступ до вищої освіти, прийом, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти” - «Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у ХДАК” https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_rvar3.pdf (затверджено Вченою Радою, протокол № 8 від 28.02.2020 р.). Дане “Положення” визначає: “порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін для здобувачів вищої освіти усіх форм навчання, які: переведені з інших закладів вищої освіти; продовжують навчання після академічної відпустки або повторного навчання; поновлені на навчання після відрахування; навчаються в Академії за рівнями вищої освіти бакалавр, магістр і бажають перевестися з однієї спеціальності на іншу; переводяться з однієї форми навчання на іншу; бажають навчатися в Академії одночасно за декількома освітніми програмами, а також одночасно у декількох закладах вищої освіти” (С.2-3). Дані Положення містять чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема і під час академічної мобільності та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. ЗВО дотримується цих правил під час освітнього процесу та реалізації ОНП.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у Харківській державній академії культури» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvar3.pdf (затверджено Вченою Радою, протокол № 8 від 28.02.2020 р.). У розділі “Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти” зазначено, що визнання результатів навчання у неформальній освіті здійснюється щодо дисциплін, які починають викладатися з другого семестру; визнання розповсюджується лише на обов'язкові дисципліни освітньої програми; Академія може визнати результати навчання у неформальній освіті, як додаткові, в обсязі не більше 10 % від загального обсягу по конкретній освітній програмі. Також Положення регулює чіткий механізм даної процедури, зокрема, щодо створення відповідної комісії, строків та вимог щодо форми документів. У ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Прикладів перезарахування результатів навчання отриманих шляхом неформальної освіти на ОНП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. У ЗВО розроблено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та під час неформальної освіти. Положення, які регулюють дані процедури є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Правила прийому не передбачають відповідний моніторинг володіння іноземцями мовою навчання та не містять чіткої процедури діагностики відповідних знань з української мови (мови викладання) необхідної для навчання на ОНП, що може призвести до того, що в аспірантуру будуть мати змогу вступити іноземці, які будуть не спроможні виконати ОНП та навчальний план. Варто зазначити, що на ОНП станом на 01 жовтня 2020 навчається 30 осіб, 24 особи є іноземцями, що становить 80% від загального контингенту ОНП. Під час двох бесід із здобувачами, члени ЕГ виявили недостатній рівень володіння іноземцями українською мовою навіть на побутовому рівні. Здобувачі-іноземці не змогли надати чіткої відповіді щодо: структури своєї дисертації, періоду який досліджується, використаних наукових методів, проходження ними науково-педагогічної практики та ін. Програму вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 025 “Музичне мистецтво” містить “Тематичний план” який складається із трьох розділів. Розділ 1. “Історія музики. Світовий та вітчизняний досвід розвитку музичного мистецтва” вміщує два підпункти 1.1. “Музичне мистецтво Європи: історія та сучасність” та «Історія української музики”. Варто зауважити, що підпункти розділу не охоплюють історію саме світової музики, а відображають тільки її частину - музичне мистецтво Європи. Список літератури в “Програмі вступного іспиту” містить 220 позицій, із них 80% становлять російськомовні джерела і лишень 20 % - україномовні, що має ознаки порушення Статті 21 “Державна мова у сфері освіти” Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної”. У Додатку 3 до Правил прийому до ХДАК у 2021 році, зазначено, що “До заяви, поданої в паперовій формі, вступник додає:”... “реферат або публікації за обраною спеціальністю”. У “Програмі вступного іспиту” інформації щодо форми та змісту реферату не розміщено. На сайті ЗВО така інформація також відсутня. Члени ЕГ рекомендують: - усунути явні ознаки порушення Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” та привести список літератури у “Програмі вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» (рекомендовано кафедрою теорії та історії музики, протокол № 12 від 03.03.2021 р.) у відповідність до чинного законодавства (80% джерел у списку літератури є російськомовними); - під час вступу іноземців в аспірантуру «Музичне мистецтво» визначити чітку процедуру діагностики необхідних для навчання на ОНП знань з української мови; - в «Програмі вступного іспиту в аспірантуру» додати моніторинг знань з історії світової музики, а не тільки з музичного мистецтва Європи; - оприлюднити чіткі вимоги щодо «реферату або публікації за обраною спеціальністю», про які сказано у Додатку 3 до «Правил прийому до ХДАК у 2021 році». Варто чітко визначити: до «реферату» - форму, структуру, зміст, кількість знаків та ін.; «до публікації за обраною спеціальністю» – кількість праць, види наукових публікацій; наявність співавторства та ін.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Критерій 3, попри деякі позитивні сторони, зокрема, правила прийому не містять дискримінаційних положень, у ЗВО розроблено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти та під час неформальної освіти, має суттєві недоліки. Під час двох бесід із здобувачами ОНП, члени ЕГ, за невеликим винятком, виявили недостатній рівень володіння іноземною українською мовою навіть на побутовому рівні, що є ознакою того, що “Правила прийому...” та інші локальні документи ЗВО, які регулюють вступ на ОНП, є малодієвими. Під час аналізу “Програми вступного іспиту в аспірантуру зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» було виявлено ознаки порушення Закону України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” (у “Списку літератури” 80% джерел російськомовні і лишень 20 % - україномовні). На думку ЕГ Критерій 3 “Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання” має загальну відповідність рівню “Е”.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У ході аналізу документації ЕГ з'ясувала, що за даною ОНП навчальний процес здійснюється тільки на денній формі навчання і базується на засадах студентоцентрованого підходу, що передбачає застосування форм і методів самонавчання, навчання через наукову-дослідницьку роботу та практику. Експертна група за результатами аналізу співбесід з викладачами та здобувачами ОНП зазначає, що при викладанні дисциплін ОНП використовуються форми навчання: лекції, практичні і семінарські заняття, консультації, самостійна робота. Вивчення змісту силабусів навчальних дисциплін показало, що у значній кількості дисциплін присутня система методів проблемно-розвиваючого викладання, що має стимулювати навчальну діяльність аспірантів та сприяє досягненню цілей та ПРН. Представники академії, серед основних методів навчання за ОНП, виділяють дослідницько-пошуковий, дискусійний, аналітико-гіпотетичний, системно-аналітичний, пояснювально-ілюстративний методи, а також метод проблемного викладання, що сприяє розвитку наукової діяльності аспірантів. Важливе значення приділено самостійній роботі, що передбачає опрацювання навчального та наукового матеріалу, виконання індивідуальних практичних завдань науково-дослідницької роботи, можливість аспірантам обирати місця практик, дискутувати на обрані фахові теми, а також реалізовувати власні інтереси в процесі підготовки кваліфікаційної роботи. Свобода вибору реалізується через свободу вибору наукового керівника, тем досліджень, вибору навчальних дисциплін вибіркового блоку (“Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти Харківської державної академії культури вибіркового блоку дисциплін” <http://surl.li/rzsl>). Для встановлення рівня задоволеності методами навчання щорічно здійснюється моніторинг якості освіти загалом та якості викладання зокрема <http://surl.li/rxlg>. Відповідно до силабусу ОК “Українська мова як іноземна”, здобувач вищої освіти повинен уміти: – самостійно продукувати зв'язні, логічні висловлювання відповідно до запропонованої теми і комунікативної ситуації. Однак, під час он-лайн зустрічей із здобувачами ЕГ встановила, що у більшості іноземців є проблема навіть у простій комунікації, не говорячи вже про наукові обговорення та дискусії. З огляду на присутніх на онлайн зустрічах аспірантів старших курсів, що не здатні до продуктивної та лаконічної комунікації, навчання за даною дисципліною не може забезпечити вказаних ПРН та не створить сприятливих умов для навчання за іншими ОК, тож весь освітній процес та його якість вимагає вдосконалення у вигляді створення умов для опанування ОК усіх аспірантів, незалежно від країни їх походження чи мови спілкування.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Аналіз сайту ЗВО, наявність на сайті оприлюднених силабусів ОК та зустріч з аспірантами ОП свідчать про їх своєчасне та регулярне інформування щодо цілей, змісту, ПРН, зафіксованих в ОП. Також, під час акредитаційної експертизи, ЕГ було засвідчено, що загальна інформація про особливості освітньої діяльності за ОП, не тільки є оприлюдненими на сайті документами, <https://cutt.ly/AbtgKF9> а й роз'яснюються в усній формі (на початку викладання кожної дисципліни викладач презентує цілі, зміст, види і форми контролю та критерії оцінювання. Також аспіранти повідомили, що можуть звернутися за консультацією з приводу ОК чи інших питань до свого наукового керівника. За словами здобувачів, випадків не об'єктивного оцінювання чи упередженого ставлення до них з боку викладачів не було. Спілкування із здобувачами (з громадянами України) підтвердило, що вони обізнані з процедурою оскарження результатів оцінювання навчальних досягнень, що регулюється відповідним положенням та методичними рекомендаціями щодо порядку і критеріїв оцінювання результатів навчання. У відповідь на запитання ЕГ щодо системи оцінювання, здобувачі-іноземці, знову зачитували заготовлений текст про своє дослідження. Варто зауважити, що критерії оцінювання деяких ОК в силабусах є нечіткими та не аргументованими.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аналіз ОП та її ОК свідчить, що вони спрямовані на поєднання навчання та здійснення наукового дослідження у межах обраної кожним аспірантом теми дослідження. Поєднання навчання і досліджень відбувається під час вивчення дисциплін: “Організація та методика музикознавчого дослідження”, “Організація та методика науково-дослідної роботи”, Філософія: теорія та методологія пізнання, а також під час проходження практики. Надана інформація була підтверджена ЕГ під час зустрічей із фокус-групами. Під час освітнього процесу використовуються, що забезпечують це поєднання, а саме: дослідницько-пошуковий, дискусійний, аналітико-гіпотетичний, системно-аналітичний, метод проблемного викладання. Також, зі слів викладацького складу та аспірантів, останні приймають участь у наукових конференціях та семінарах, де, власне і презентують свої дослідження. Тематика дисертаційних робіт свідчить про дослідження актуальних проблем теорії і методики музичного виховання. Також аспірантів залучають до реалізації дослідницької програми наукової школи наукового керівника, готують до виступів на міжнародних наукових конференціях та працюють над публікаціями у наукових виданнях. https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer/KIS-2021/KIS-2021_program1.pdf За бажанням, аспіранти академії входять до Наукового товариства студентів, аспірантів докторантів і молодих вчених ХДАК та Ради молодих учених ХДАК. На зустрічі ЕГ з відповідними фокус-групами, здобувачі підтвердили про свою участь у науковій роботі випускової кафедри, проте іноземні аспіранти були не в змозі надати коментарів з цього приводу, через складнощі у комунікації українською мовою.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зі слів гаранта та НПП кафедри, оновлення ОНП відбувається щорічно та враховує пропозиції стейкхолдерів та результати їх опитування щодо якості ОНП та її актуальності. Відповідно до розміщених на сайті результатів опитування та рецензій, відгуків стейкхолдерів на ОНП, моніторинг з метою вдосконалення здійснюється. Однак, вдосконалення здебільшого стосуються ВОК («Проблеми виконавського музикознавства», «Етномузикологія», «Музична журналістика») і тільки одна ООК «Структура музикознавства» увійшла до оновлених дисциплін, які перелічує гарант. Дійсно, у дисциплінах використовуються сучасні ідеї провідних науковців, музикантів-практиків, у тому числі й матеріали монографій і статей викладачів ХДАК, проте за роки існування ОНП змін зазнали формулювання ПРН та ФК, а самі ОК суттєвих змін не зазнали. Значного оновлення потребує рекомендована література за ОК. Наприклад у силабусах ООК “Методологія історичного музикознавства”, “Структура музикознавства”, “Методологія теоретичного музикознавства” та інших вказано більшість літератури, що була видана 5 і більше років тому.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ході зустрічей із фокус-групами, ЕГ було надано інформацію, що в ЗВО створено всі умови для інтернаціоналізації. Зокрема, ОНП «Музичне мистецтво» впроваджена для підготовки аспірантів, у тому числі й осіб без громадянства. Завдяки сприятливим умовам у академії та на кафедрі теорії та історії музики, кількість іноземних студентів за роки існування ОНП збільшилася від 3 до 24. ХДАК укладено угоди про співпрацю між ХДАК та Лоянським педагогічним університетом (КНР), налагоджено взаємодію щодо проведення спільних наукових досліджень, до яких залучені аспіранти: "Схід-Захід: парадигми розвитку музичного мистецтва в наукових дослідження сучасності" <http://surl.li/sagx> А також започаткована творча співпраця з Бельцьким державним університетом імені Алеку Руссо (USARB, Молдова) <http://surl.li/sagy> Однак досить незначна частина іноземців може сприймати чи комунікувати українською мовою на побутовому рівні. Оскільки наукова діяльність суттєво залежить від налагодженої комунікації, хоча б з науковим керівником, неможливо провести якісно наукові дослідження без елементарного знання мови. В академії створено Центр міжнародної освіти і співробітництва з метою забезпечення ефективної роботи Академії у напрямку розширення та поглиблення міжнародних контактів, підвищення її авторитету у світі, сприяння підвищенню рівня кваліфікації викладачів шляхом координації наукових і науково-педагогічних контактів з відповідними інституціями за кордоном, організації надання освітніх послуг іноземцям та особам без громадянства, який керується положенням про центр міжнародної освіти і співробітництва Харківської державної академії культури (зі змінами і доповненнями) <http://surl.li/saie>

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Зафіксовані форми і методи організації навчання і викладання для реалізації ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Академією надається можливість аспірантам брати участь у міжнародних проектах. Здобувачі освіти своєчасно забезпечуються повною та актуальною інформацією про освітній процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Оновлення у ОНП має формальний характер та не дотичне до змісту ОК, що обмежує аспірантів у отриманні актуальних знань у майбутній професії. Наявність комунікаційного бар'єру з іноземними здобувачами помітно ускладнює, зокрема і науково-дослідницьку діяльність та їх навчання, загалом. Під час двох бесід із здобувачами члени ЕГ виявили, що рівень знань української мови іноземцями є недостатнім для засвоєння ОНП. Значного оновлення потребує рекомендована література до ОК. члени ЕГ рекомендують: - здійснити перегляд та оновлення змісту та переліку рекомендованої літератури в основних ОК - для покращення комунікаційних навичок іноземних аспірантів, створити ефективні мовні курси для абітурієнтів, визначити у правилах прийому чіткий моніторинг та діагностування рівня володіння державною мовою.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ засвідчила, що викладачі мають право самостійно обирати методи навчання і викладання з урахуванням інтересів здобувачів освіти. Аспірантам, громадянам України, надана можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію через вільний вибір ОК відповідно до власних наукових інтересів. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Однак, оновлення ОНП має формальний характер і стосується лише формулювання ПРН. У змісті ОК змін не відбулося, що свідчить про відсутність актуальної інформації у ОК за останні роки. Варто зауважити, що іноземні аспіранти не володіють у достатній мірі навичками комунікації, які необхідні для успішного навчання за даною ОНП. Наявність комунікаційного бар'єру помітно ускладнює, зокрема науково-дослідницьку діяльність та їх навчання загалом. Значного оновлення потребує рекомендована література у силабусах ОК. На думку членів ЕГ, критерій 4. "Навчання і викладання за освітньою програмою" потребує значного покращення та має загальну відповідність рівню "Е".

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та система оцінювання в цілому та критерії оцінювання зокрема регламентуються локальними нормативно-правовими документами ЗВО ("Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури" <http://surl.li/saly>; "Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій у Харківській державній академії культури" <http://surl.li/sami>) . Форми та критерії оцінювання кожної конкретної навчальної дисципліни зазначаються в силабусах, що затверджуються перед початком навчального року на засіданнях кафедр, Ради факультету та погоджуються проректорами. Зі слів аспірантів (громадян України), вони обізнані з критеріями оцінювання, які повідомляються на початку викладання кожної дисципліни та є зрозумілими й прозорими. Згідно з програмами навчальних дисциплін передбачаються поточний та підсумковий форми контролю. Процедура захисту дисертації регламентується державними нормативними документами («Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»<http://surl.li/rsin> , «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії»<http://surl.li/savd>). Критерії оцінювання деяких ОК не мають чіткої структури та не коректну схему нарахування балів (ОК "Культурологія" сума балів за схемою вказана 100, але підсумовуючи максимальні бали за теми виходить лише 70).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основними нормативними документами, що регламентують процедуру проведення видів, форм контрольних заходів та засобів їх здійснення є «Положення про організацію освітнього процесу в Харківській державній академії культури»<https://cutt.ly/Vbw81ro>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Харківській державній академії культури» (<https://cutt.ly/Lbw868x>), «Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти ХДАК»<https://cutt.ly/Cbw4akt>, «Положення про наукового керівника здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти) у ХДАК»<https://cutt.ly/Xbw4lfj>), «Положення про аспірантуру в ХДАК»<https://cutt.ly/Sbw4nGw>). Нормативно-правова база знаходиться у відкритому доступі на офіційному сайті ХДАК (сторінка «Публічна інформація») <https://cutt.ly/jbw4YI4> У ході проведення фокус-груп, ЕГ встановила, що комунікація між учасниками освітнього процесу, під час дистанційного навчання, найчастіше здійснюється через платформи Zoom, Viber а також WeChat для іноземних аспірантів. Задля запобігання та врегулювання конфлікту інтересів а також реалізації механізмів оскарження результатів контрольних заходів в академії діє «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі в ХДАК» https://ic.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf. На фокус групах також було підтверджено інформацію, що студенти знають механізми вирішення подібних ситуацій та можуть звернутися як особисто до викладача, деканату чи ректора або скористатися “скринькою довіри” Об'єктивність оцінювання забезпечується поточним виставленням оцінок та накопиченням балів, а також можливістю подати апеляцію на отриману оцінку та отримати анонімне оцінювання чи оцінювання більше ніж одним екзаменатором.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Здобувачі ОП (громадяни України) на он-лайн зустрічі запевнили, що викладачі на своїх заняттях та адміністрація регулярно знайомлять їх з правилами дотримання академічної доброчесності, та пояснюють неухильність дотримання положень академічної доброчесності <https://cutt.ly/KbGu7FM>, Існує чітка процедура притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. Відповідно по п.6.3. “Положення про систему запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури (зі змінами та доповненнями)” Виявлення фактів академічного плагіату (копіляцій) у здобувачів вищої освіти, є підставою для притягнення їх до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з академії; позбавлення академічної стипендії; позбавлення пільг з оплати навчання тощо. https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_szap20.pdf. Під час фокус-групи, здобувачі повідомили ЕГ, що обізнані про безкоштовність та порядок здійснення перевірки наукових робіт. Для запобігання порушень академічної доброчесності у монографіях, підручниках, посібниках, статтях, дисертаціях, магістерських, курсових роботах, звітах з практик, рефератах тощо учасників освітнього процесу на наявність плагіату ЗВО забезпечує доступ до платформ з наданням відповідних сервісів. Під час двох бесід із здобувачами члени ЕГ відмітили недостатній рівень володіння іноземцями мовою викладання, що, безумовно, викликає труднощі під час контрольних заходів та викликає занепокоєння щодо повноцінного розуміння правил дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності, проте з їх слів випадків недотримання академічної доброчесності виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Учасники освітнього процесу (громадяни України) обізнані з порядком оскарження результатів оцінювання навчальних досягнень та за необхідності повторного проходження зазначеної процедури. В ЗВО функціонує нормативно-правова база щодо дотримання правил академічної доброчесності. Учасникам освітнього процесу надана можливість безкоштовно перевіряти свої наукові доробки на плагіат. Фактів порушення академічної доброчесності не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Критерії оцінювання є не чіткими. У зв'язку із комунікаційними складнощами, іноземні аспіранти не можуть до кінця розуміти систему оцінювання, а також не захищені від упередженого ставлення. Під час обох бесід із

здобувачами члени ЕГ відмітили недостатній рівень володіння іноземцями мовою викладання, що, безумовно, викликає труднощі під час контрольних заходів та викликає занепокоєння щодо дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності. Члени ЕГ рекомендують: - розробити чітку та зрозумілу структуру критеріїв оцінювання, задля забезпечення їх об'єктивності - додати чіткі та аргументовані критерії оцінювання у силабуси - - розмістити на сайті інформацію щодо системи оцінювання та подбати про її зрозумілість та доступність для всіх здобувачів

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Учасники освітнього процесу (громадяни України) обізнані з порядком оскарження результатів оцінювання навчальних досягнень та за необхідності повторного проходження зазначеної процедури. В ЗВО функціонує нормативно-правова база щодо дотримання правил академічної доброчесності. Учасникам освітнього процесу надана можливість безкоштовно перевіряти свої наукові доробки на плагіат. Фактів порушення академічної доброчесності не виявлено. Проте у критеріїв оцінювання відсутня чітка структура а іноземці не можуть у повній мірі зрозуміти критерії оцінювання та розмовляти вільно, щоб висловлюватися під час навчання чи іспитів чи задля оскарження результатів оцінювання. Під час двох бесід із здобувачами члени ЕГ відмітили недостатній рівень володіння іноземцями мовою викладання, що, безумовно, викликає труднощі під час контрольних заходів та викликає занепокоєння щодо дотримання учасниками освітнього процесу академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів у повній мірі забезпечує досягнення визначених в ОНП цілей та програмних результатів навчання. Усі НПП, які задіяні до реалізації ОНП мають науковий ступінь, 90% з яких є докторами наук (Таблиця № 2 "Зведена інформація про викладачів"). НПП, які викладають в аспірантурі, або являються науковими керівниками аспірантів є відомими постатями в науковому та мистецькому середовищі України.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору регламентується "Положенням про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних працівників Харківської державної академії культури" (затверджено Вченою Радою, протокол № 8 від 22.01.2016 р.) https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pkv.pdf Дана процедура є прозорою та дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО в певній мірі комунікує із роботодавцями. Заклад має підписано низку договорів про співпрацю із зовнішніми стейкхолдерами https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/dogovor/dogovor.html На сайті розміщено "Рецензії та відгуки стейкхолдерів" https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/mm/tim/tim_d_o.html Однак, рецензії роботодавців на ОНП не містять практичних порад чи рекомендацій щодо покращення програми. Під час бесід із запрошеними роботодавцями, на думку членів ЕГ, не було виявлено достатньо долучення їх до формування та реалізації ОНП. Результати "Анкетування роботодавців щодо якості освітньої програми" (від 02.02.2021 р.) містять відповіді трьох осіб: Марії Калашник (ХНПУ імені Г.С.Сковороди, завідувач кафедри музично-інструментальної підготовки вчителя), Оксани Александрової (КЗ "Харківська гуманітарно-педагогічна академія"), Ольги Зав'ялової (Сумський державний педагогічний університет ім. А. С.Макаренка). Респонденти на запитання "Які заходи, на вашу думку, Ви вважаєте ефективними для підвищення якості підготовки випускників?" надали такі відповіді: "Залучення їх до сфери лекторської роботи у закладах освіти"; "Вивчення досвіду іноземних ЗВО"; "Науково-педагогічна практика в ЗВО України та інших держав" https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/mm/tim/materials/rez_anketa_r.pdf . Із даного опитування не зрозуміло щодо ОНП якого року набору здійснено дане опитування, і якщо врахувати, що опитування

відбувалося у лютому 2021 року, то надані пропозиції та рекомендації будуть враховані лише в ОНП 2021 року набору. Яким чином були враховані пропозиції стейкхолдерів в ОНП попередніх років не відомо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Здобувачі ОНП є активними учасниками круглих столів, майстер-класів, конференцій та зустрічей зі стейкхолдерами де мають можливість спілкуватися із професіоналами-практиками та експертами в галузі. https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/mm/tim/tim_d_a.html Зокрема, 01 листопада 2019 року у Харківській державній академії культури відбувся майстер-клас всесвітньо відомого музиканта Курта Шміда (<https://ic.ac.kharkov.ua/news/2019/11.html#1>). НПП які залучається до реалізації ОНП є професіонали-практики, зокрема, суміщають експертну діяльність в галузі (О. Г. Рощенко, О. В. Кравченко, І. І. Польська). Викладачі ОНП є членами спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій та входять до складу редколегій фахових збірників. Залучення до аудиторних занять “зовнішніх” професіоналів-практиків відбувається на ОНП не надто активно.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО функціонує Центр безперервної освіти ХДАК, однією із сфер діяльності Центру є: “організаційне, інформаційне забезпечення стажування науково-педагогічних (педагогічних) працівників ХДАК та тих ЗВО, з якими ХДАК уклала договори про спільну освітню діяльність” <https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/cbo/cbo.html>. Центр систематично організовує підвищення кваліфікації НПП у профільних ЗВО («Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Харківської державної академії культури» https://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pkr1.pdf) . Викладачі ОНП мають можливість публікуватися у фаховому виданні з культурології та мистецтвознавства "Культура України" ISSN 2410-5325 (категорія «Б») <http://ku-khsac.in.ua/>, яке засновано у ЗВО в 1993 році (виходить 4 рази на рік). У НПП є вільний та безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. НПП, які викладають на ОНП будуть мати змогу професійного розвитку через навчання в докторантурі, у ЗВО із 2021 року функціонує докторантура (денна форма) із спеціальності 025 Музичне мистецтво, прийом документів до аспірантури ХДАК буде здійснюватися з 09 по 20 серпня 2021 року https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/aspirantura/aspirantura.html. Заклад регулярно організовує всеукраїнські та міжнародні наукові конференції з проблем культурології та мистецтвознавства https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer.html.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Процедура стимулювання викладацької майстерності у ЗВО перебуває на стадії формування. “Положення про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХДАК” перебуває на етапі впровадження (введено в дію наказом № 59 від 31.03.2021 р.). На даний час розміщене на сайті “Положення” вже вміщує Додатки, надане посилання на час підготовки до акредитації вміщувало лише 4 сторінки (без додатків). https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_gonpp1.pdf. У “Положенні” в п. 2.4. зазначено, що: “Кожен науково-педагогічний працівник Академії за результатами роботи у звітному навчальному році до 10 квітня надає завідувачу кафедри в електронному та паперовому вигляді індивідуальний Рейтинговий звіт з актуальними показниками для підрахунку рейтингу (Додаток 1)”. З чого можна зробити висновок, що ЗВО не надто активно використовує інформаційно-комунікаційні засоби в організації освітнього процесу. Такий підхід до процедури рейтингування є вельми трудомісткою діяльністю для структурних підрозділів ЗВО, НПП і може призвести до непорозумінь. Варто розглянути можливість здійснення систематичного (впродовж усього року) рейтингування НПП з використанням е-кабінетів, передбачити відповідальну особу (модератора), яка буде верифікувати надіслану інформацію щодо активностей викладачів з відповідним присвоєнням балів. Такий підхід зробить дану процедуру більш прозорою та позбавитись зайвої “паперової” роботи структурні підрозділи. Під час спілкування із адміністрацію стало відомо, що ЗВО має певні проблеми із фінансуванням, однак, варто розглянути можливість пропорційного до позицій у рейтингу обов'язкового матеріального заохочення НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів у повній мірі забезпечує досягнення визначених в ОНП цілей та програмних результатів навчання. Усі НПП, які задіяні до реалізації ОНП мають науковий ступінь, 90% з яких є докторами наук. Процедура конкурсного відбору є прозорою та дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму НПП. Заклад має підписано низку договорів про співпрацю із зовнішніми стейкхолдерами. Здобувачі ОНП є активними учасниками круглих столів, майстер-класів, конференцій та зустрічей зі стейкхолдерами де мають можливість спілкуватися із професіоналами-практиками та експертами в галузі. НПП

систематично підвищують кваліфікацію у профільних ЗВО. Викладачі ОНП систематично публікуються у фаховому виданні ЗВО з культурології та мистецтвознавства "Культура України" ISSN 2410-5325 (категорія «Б») та мають вільний і безкоштовний доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Заклад регулярно організовує всеукраїнські та міжнародні наукові конференції з проблем культурології та мистецтвознавства. НПП, які викладають на ОНП, будуть мати змогу професійного розвитку через навчання в докторантурі. У ЗВО із 2021 року функціонує докторантура (денна форма) із спеціальності 025 Музичне мистецтво.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рецензії роботодавців на ОНП не містять практичних порад чи рекомендацій щодо покращення програми. Під час бесід із запрошеними роботодавцями, на думку членів ЕГ, не було виявлено достатньо долучення їх до формування та реалізації ОНП. Результати "Анкетування роботодавців щодо якості освітньої програми" (від 02.02.2021 р.) містять відповіді трьох осіб (роботодавців), однак, із даного опитування не зрозуміло щодо ОНП якого року набору здійснено дане опитування, але якщо врахувати, що опитування відбувалося у лютому 2021 року, то надані пропозиції та рекомендації будуть враховані лишень з ОНП 2021 року набору. Яким чином були враховані пропозиції стейкхолдерів в ОНП попередніх років не відомо. Залучення до аудиторних занять "зовнішніх" професіоналів-практиків відбувається на ОНП не надто активно. Процедура стимулювання викладацької майстерності у ЗВО перебуває на стадії формування. "Положення про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів ХДАК" перебуває на етапі впровадження (введено в дію наказом № 59 від 31.03.2021 р.). Прописана у "Положенні" процедура рейтингування є вельми трудомісткою діяльністю для структурних підрозділів ЗВО і може призвести до непорозумінь (ЗВО не використовує ІКТ для здійснення рейтингування). Члени ЕГ рекомендують: -активніше залучати до обговорення та реалізації ОНП роботодавців (здійснювати систематичний моніторинг потреб зовнішніх стейкхолдерів, організовувати круглі столи та інші активності); - долучати професіоналів-практиків, експертів в галузі до аудиторних занять на ОНП; -удосконалити процедуру стимулювання викладацької майстерності НПП. Варто розглянути можливість здійснення систематичного (впродовж усього року) рейтингування з використанням е-кабінетів викладачів (з використанням ІКТ), передбачити відповідальну особу (модератора), яка буде верифікувати надіслану інформацію щодо активностей НПП з відповідним присвоєнням балів. Такий підхід зробить дану процедуру більш прозорою та позбавитись зайвої "паперової" роботи структурні підрозділи; -під час спілкування із адміністрацією стало відомо, що ЗВО має певні проблеми із фінансуванням, однак, варто розглянути можливість пропорційного до позицій у рейтингу обов'язкового матеріального заохочення НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

На думку членів ЕГ, варто активніше залучати до обговорення та реалізації ОНП роботодавців, активніше залучати професіоналів-практиків, експертів в галузі до аудиторних занять на ОНП, удосконалити процедуру стимулювання викладацької майстерності НПП. Варто зауважити, що академічна та професійна кваліфікація викладачів у повній мірі забезпечує досягнення визначених в ОНП цілей та програмних результатів навчання. Усі викладачі, які задіяні до реалізації ОНП мають науковий ступінь, 90% з яких є докторами наук. НПП, які викладають в аспірантурі, або являються науковими керівниками аспірантів є відомими постатями в науковому та мистецькому середовищі України. Заклад регулярно організовує всеукраїнські та міжнародні наукові конференції з проблем культурології та мистецтвознавства. НПП, які викладають на ОНП, будуть мати змогу професійного розвитку через навчання в докторантурі. У ЗВО із 2021 року функціонує докторантура (денна форма) із спеціальності 025 Музичне мистецтво. На думку членів ЕГ Критерій 6. Людські ресурси має загальну відповідність рівню "В".

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час акредитації членам ЕГ було представлено матеріально-технічну базу ОНП. Гарант продемонструвала відеоролик і також було організовано онлайн показ матеріальної бази ОНП. Представлені корпуси, аудиторії та оргтехніка перебувають у задовільному стані, варто зауважити, що на ОНП відсутня сучасна професійна техніка, зокрема, на ОНП відсутні електроінструменти. Адміністрації ЗВО варто передбачити можливість забезпечення ОНП, цифровими фортепіано (міді-клавіатурами) та відповідного програмного забезпечення (нотні редактори Finale, Sibelius та ін.), що дасть можливість якісної підготовки аспірантів. До прикладу, набір нот для додатків дисертації вимагає використання електронних засобів та відповідних е-програм, також електронні музичні засоби є

необхідними для написання клавирів, оркестрових партій, музичних ілюстрацій та ін. У ЗВО функціонує репозиторій (<http://195.20.96.242:5028/khkdkak-xmlui/>), бібліотека (<http://lib-hdak.in.ua/unfold-teachers/94-printing-teachers-hdak-2014-2018.html>), їдальня, тренажерна зала. Під час онлайн-зустрічі із адміністрацією ЗВО стало відомо, що заклад має певні фінансові труднощі. Після онлайн-зустрічей члени ЕГ отримали інформацію із відкритих джерел щодо незадовільного стану гуртожитку № 2. <https://youtu.be/qmZZLovo5Ss>, https://youtu.be/VlzmFbkN_Ws. Дані посилання, керівник ЕГ надіслала гаранту ОНП, за словами гаранта, всі здобувачі за спеціальністю 025 Музичне мистецтво проживають в гуртожитку №1, також стало відомо, що із гуртожитку № 2 у найближчий час відбудеться відселення здобувачів. Відео гуртожитку №1 розміщено у мережі Інтернет, воно було знято 23 квіт. 2021 р. (на наступний день після онлайн-зустрічей) <https://www.youtube.com/watch?v=CP79YKsEgyU>. На відео видно, що гуртожиток № 1 перебуває у прекрасному стані для аспірантів забезпечено всі необхідні умови для проживання та навчання. Однак, члени ЕГ мають певне занепокоєння щодо процедури поселення здобувачів в гуртожитки ЗВО, не зрозуміло, за яким принципом відбувається розподілення студентів по гуртожиткам. Також вражає кардинальна різниця між станом гуртожитку № 1 та гуртожитку № 2. На думку членів ЕГ проживання здобувачів у гуртожитку № 2 є неприпустимим, адже, його стан є небезпечним для життя та здоров'я студентів. На думку членів ЕГ матеріальна база ОНП та ЗВО потребує покращення.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Аспіранти мають можливість безоплатного доступу до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів. Також мають вільний доступ до мережі Інтернет, до наукометричних електронних журналів Scopus та Web of Science. У ЗВО функціонує репозиторій (<http://195.20.96.242:5028/khkdkak-xmlui/>) та бібліотека (<http://lib-hdak.in.ua/unfold-teachers/94-printing-teachers-hdak-2014-2018.html>). На думку членів ЕГ, аспіранти та викладачі ОНП мають безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, які є необхідними для навчання та викладання в межах ОНП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Правила дотримання безпеки життя та здоров'я учасників процесу регламентовано «Положенням про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_orop.pdf (від 2018 р.). Положення містить опис обов'язків посадових осіб та регламентує організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності під час проведення науково-дослідної діяльності в ХДАК та ін. Під час онлайн огляду корпусів ЗВО члени ЕГ дійшли висновку, що продемонстрована матеріально-технічна база перебуває у задовільному стані. Однак, занепокоєння викликає розміщене в мережі Інтернет відео на якому наявно показано надзвичайно поганий, нежилый стан гуртожитку № 2, що може нести небезпеку для життя та здоров'я здобувачів (<https://youtu.be/qmZZLovo5Ss>, https://youtu.be/VlzmFbkN_Ws). Дані посилання було отримало членами ЕГ вже після онлайн-зустрічей в межах Програми візиту ЕГ, однак, заради з'ясування теперішнього стану гуртожитку № 2 (відео було знято і 2017 та 2019 рр.) було здійснено спробу зв'язатися із авторами відео. Реальний теперішній стан гуртожитку №2 на даний час членам ЕГ невідомий.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Організаційну, інформаційну та консультативну підтримку щодо освітнього процесу та організації наукової діяльності здобувачі ОНП отримують шляхом комунікації із науковими керівниками, викладачами ОНП, працівниками відповідних структурних підрозділів закладу та через інформаційно-комунікаційні засоби які використовує ЗВО (сайт, е-пошта, месенджері та ін.). Соціальна підтримка здобувачів здійснюється у межах чинного законодавства. ЗВО організовує психологічну підтримку аспіратами, на сайті ЗВО зазначено е-пошту sdovirig2020@gmail.com, яка зазначена, як "Електронна скринька довіри". Члени ЕГ напередодні запланованих зустрічей (19 квітня 2021 р. о 14:13) зробили запит на вказану пошту такого змісту: "Доброго дня. Шановні колеги, на даний час у Харківській державній академії культури відбувається акредитація ОНП "Музичне мистецтво" (доктор філософії). Даний лист надіслано з метою аналізу функціонування "Електронної скриньки довіри". Просимо Вас підтвердити отримання даного листа зворотною відповіддю. Дякуємо. З повагою члени експертної групи: Людмила Гаврилівна Гаврілова; Лідія Петрівна Макаренко; Віктор Вікторович Пасько". Варто зауважити, що відповідь на даний лист прийшла тільки 20 квітня 2021 р. о 18:02 після озвучення наявності такого запиту під час онлайн-бесіди із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами (20 квітня 2021 р. о 14:45- 15:20). Експерти вважають, що дієвість "Електронної скриньки довіри" є малоефективною, варто розглянути можливість популяризації того шляху комунікації та соціально-психологічної підтримки здобувачів, або знайти інші методи зворотного зв'язку. <https://sites.google.com/view/centerhdak/%D1%81%Do%BA%D1%80%Do%B8%Do%BD%D1%8C%Do%BA%Do%Bo-%Do%B4%Do%BE%Do%B2%D1%96%D1%80%Do%B8> Члени ЕГ мають певну стурбованість щодо здійснення

організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачам-іноземцям, адже, під час двох онлайн-бесід було з'ясовано, що вони не на достатньому рівні володіють українською мовою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Заклад вищої освіти створює умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. "Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Харківській державній академії культури" (від 02.01.2020 р.) розміщено на сайті ЗВО https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/osobl_potreby2.pdf Серед здобувачі ОНП осіб із особливими освітніми потребами немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури врегулювання конфліктних ситуацій регламентовано низкою документів: "Статутом ХДАК", від 14.05.2020 р. (п 7. Права та обов'язки учасників освітнього процесу https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/statut/statut/statut2020_2.pdf); "Положенням про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі в ХДАК", від 23.12.2019 р. (https://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf ; «Положенням про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції у ХДАК»; «Антикорупційною програмою ХДАК». У ВСО зазначено, що: "На цей час жоден зі здобувачів, співробітників не ініціював застосування цих процедур". Однак, здійснюючи моніторинг зворотного зв'язку через зазначену на сайті ЗВО "Електронну скриньку довіри" (детальніше факти описані у п.7.4 цього звіту), члени ЕГ дійшли висновку, про її малоефективність і недовірливість. З чого можна зробити висновок, що зворотна комунікація із учасниками освітнього процесу не налагоджена, а прописані у локальних документах процедури не можуть ефективно функціонувати.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ЗВО функціонує репозиторій, бібліотека, їдальня, тренажерна зала. Учасники освітнього процесу мають можливість безоплатного доступу до інфраструктури ЗВО та інформаційних ресурсів. Також є вільний доступ до мережі Інтернет, до наукометричних електронних журналів Scopus та Web of Science. Організаційну, інформаційну та консультативну підтримку щодо освітнього процесу та організації наукової діяльності здобувачі ОНП отримують шляхом комунікації із науковими керівниками, викладачами ОНП, працівниками відповідних структурних підрозділів закладу та через інформаційно-комунікаційні засоби які використовує ЗВО (сайт, е-пошта, месенджери та ін.).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

На ОНП відсутня сучасна професійна техніка, відсутні найпростіші електроінструменти, здобувачі позбавлені можливості здійснити самостійно набір нотного тексту для додатків дисертації, оформити музичні ілюстрації та ін. Після онлайн-зустрічей члени ЕГ отримали інформацію із відкритих джерел щодо незадовільного стану гуртожитку № 2. За словами гаранта, всі здобувачі за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» проживають в гуртожитку №1, який є у гарному стані (у звіті є посилання на відео). Однак, члени ЕГ мають певне занепокоєння щодо процедури поселення здобувачів в гуртожитку ЗВО, не зрозуміло, за яким принципом відбувається розподілення студентів, також вражає кардинальна різниця між станом гуртожитку № 1 та гуртожитку № 2. На думку членів ЕГ проживання здобувачів у гуртожитку № 2 є неприпустимим, адже, його стан є небезпечним для життя та здоров'я студентів. Члени ЕГ мають певну стурбованість щодо здійснення організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачам-іноземцям, адже, під час двох онлайн-бесід було з'ясовано, що вони не на достатньому рівні володіють українською мовою. Здійснений членами ЕГ моніторинг функціонування у ЗВО "Електронної скриньки довіри" показав недовірливість зворотного зв'язку із учасниками освітнього процесу та ЗВО. З чого можна зробити висновок, що зворотна комунікація із учасниками освітнього процесу не налагоджена, а прописані у локальних документах процедури не можуть ефективно функціонувати. На думку членів ЕГ матеріальна база ОНП та ЗВО потребує покращення. Члени ЕГ рекомендують: - адміністрації ЗВО варто передбачити можливість забезпечення ОНП, цифровими фортепіано (міді-клавіатурами) та придбати відповідне програмне забезпечення (нотні редактори Finale, Sibelius та ін.), що дасть можливість якісної підготовки аспірантів. - здійснити моніторинг матеріально-технічного стану гуртожитку №2. - забезпечити необхідні матеріальні та технічні умови для вивчення

абітурієнтами-іноземцями української мови на необхідному рівні для навчання на ОНП. - налагодити якісний зворотній зв'язкою із учасниками освітнього процесу та ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

У ЗВО функціонує репозиторій, бібліотека, їдальня, тренажерна зала, учасники освітнього процесу мають можливість безоплатного доступу до інфраструктури ЗВО. Однак, на думку членів ЕГ, матеріальна база ОНП та ЗВО потребує покращення. На ОНП відсутня сучасна професійна техніка, відсутні найпростіші електроінструменти, здобувачі позбавлені можливості здійснити самостійно набір нотного тексту для додатків дисертації, оформити музичні ілюстрації та ін. Члени ЕГ мають певну стурбованість щодо здійснення організаційної, інформаційної та консультативної підтримки здобувачам-іноземцям, адже, під час двох онлайн-бесід було з'ясовано, що вони не на достатньому рівні володіють українською мовою. На думку членів ЕГ Критерій 7. "Освітнє середовище та матеріальні ресурси" має загальну відповідність рівню "В".

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В академії створено «Положення про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ХДАК», «Положення про організацію освітнього процесу в ХДАК», "Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у Харківській державній академії культури" та "Положення про Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку в ХДАК" <http://surl.li/twzm> Положення про Комітет із забезпечення якості освіти в ХДАК, які регулюють процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичності перегляду ОНП. ЗВО регулярно долучає до формування та перегляду ОП стейкхолдерів, здобувачів та випускників, шляхом співпраці та опитування результати якого знаходяться на сайті академії <http://surl.li/rxlg>. Під час спілкування зі стейкхолдерами ЕГ було визначено, що вони дійсно здійснюють співпрацю з академією, як у навчальній, так і у культурно-просвітницькій діяльності, однак на сайті ЗВО недостатньо висвітлена дана інформація.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На сайті Центру забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку ХДАК <http://surl.li/rxal> знаходиться анкета в якій є питання про пропозиції щодо підвищення якості освіти ХДАК. На зустрічі з представниками ОСС та аспірантами, ЕГ було надано інформацію, що академія зацікавлена та регулярно запрошує здобувачів до співпраці у формуванні ОНП. Також здобувачі входять до складу вчених рад, мають право голосу і приймають обговорення у вирішенні, як загальних питань, пов'язаних з діяльністю академії, так і щодо ОНП. На сайті розміщено результати анкетування зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів <http://surl.li/rxlg>. Проте на зустрічі із ОСС, здобувачі не підтвердили участі та не навели прикладів вдосконалення ОП з боку здобувачів.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ході зустрічей із роботодавцями та НПП кафедри, ЕГ було надано інформацію щодо співпраці викладачів із роботодавцями та їх зацікавленості у розробці ОНП. Про це свідчать, надані за запитом ЕГ, протоколи засідань (круглі столи, засідання кафедр) з приводу розробки та перегляду ОНП, де вказано участь, як внутрішніх, так і зовнішніх стейкхолдерів. Також, на сайті розміщено рецензії та відгуки потенційних роботодавців <http://surl.li/rxlg>

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Дана ОНП ще не має випускників, але для збирання та аналізу інформації щодо ОНП від випускників створено анкету випускників <http://surl.li/gxtu>, проте на сторінці вказано, що вона вже закрита, а відповіді більше не приймаються. На даний час, використовувалися дані моніторингу випускників за спеціальністю 025-музичне мистецтво, які працюють в низці профільних ЗВО України та Китаю.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедуру реагування на виявлені недоліки координує “Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти” <http://surl.li/gwzm> та “Положення про Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку в ХДАК” <http://surl.li/gwzm>. Під час зустрічей із фокус-групами, всі учасники освітнього процесу відмічають позитивне ставлення університету до рекомендацій з їх боку і завжди намагаються знайти шляхи їх реалізації. Зі слів викладацького та керівного складу, реагування на виявлені недоліки в ОНП відбувається на засіданнях кафедри. Також про моніторинг недоліків програми свідчать розміщені на сайті рецензії та відгуки на дану ОНП. Серед виявлених недоліків ОНП, які не знайшла внутрішня система якості, ЕГ зазначає, що заявлена особливість ОНП, а саме інтеграція музичного та культурологічного дискурсів, слабо відображена в ОК та РН; До обговорення ОНП практично не залучені здобувачі освіти, адже на запитання про вдосконалення ОНП від студентства ніхто не надав змістовної відповіді; Зміст ЗК, СК та РН недостатньо корельований з ОК; Аналіз тематики досліджень аспірантів та наукових здобутків керівників довів, що напрями їхніх наукових пошуків не завжди співпадають; У ОНП більшість вибіркової дисциплін близькі за змістом або дублюють одне одне (Проблеми виконавського музикознавства / Історія та теорія музичного виконавства; Музична журналістика / Музична комунікація; Етномузикологія / Українська музична культура), та читаються одним викладачем. Наявність подібності у ОНП різних років підтверджує, що зміни не здійснювалися у цьому напрямку. Правила прийому не передбачають відповідний моніторинг володіння іноземцями мовою навчання та не містять чіткої процедури діагностики відповідних знань з української мови (мови викладання) необхідної для навчання на ОНП. На онлайн-зустрічах, ЕГ пересвідчилася у слабких знаннях української мови іноземцями, яких на ОНП 80%. До того ж викладачі говорили, що мова викладання українська, а з іноземцями спілкуються здебільшого через перекладач у телефоні. Перелічені недоліки свідчать про те, що внутрішня система забезпечення якості вищої освіти не спроможна виявити, зреагувати чи виправити недоліки в освітній програмі на даний час.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація за ОНП проводиться вперше, проте гарант повідомила ЕГ про те, що при перегляді враховувалися рекомендації надані ЗВО під час акредитацій інших ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На даний час ХДАК здійснює кілька видів діяльності у напрямку формування культури якості серед яких: - залучення усіх учасників та стейкхолдерів освітнього процесу до формування ОНП, про що свідчить членство у засіданнях щодо перегляду та вдосконалення ОНП, як внутрішніх так і зовнішніх стейкхолдерів, а також наявність їх відгуків та рецензій; <http://surl.li/rxlg>, <https://cutt.ly/Lv78w6m> - організація роботи системи опитувань з їх аналізом результатів, про що свідчать анкети та результати опитування стейкхолдерів, висвітлені на сайті; <http://surl.li/rxlg> - також представники ЗВО зазначають, що проводиться систематичне оновлення освітніх програм, однак у ході розгляду оновлень у ОНП, ЕГ визначила, що оновлення стосуються формулюванню змісту деяких ПРН та ФК, створенню вибіркової дисципліни, але суттєвих змін у основних ОК не відбувається. Також Центр забезпечення якості освіти здійснює моніторинг відповідності ОНП до актуальних змін законодавчо-нормативної бази, що відбулись в галузі вищої освіти. Має досвід міжнародного спілкування у сфері забезпечення якості освіти, завдяки своїм іноземним аспірантам та рецензентам. Спостереження впродовж онлайн-експертизи свідчать про те, що Харківська державна академія культури знаходиться у процесі розвитку культури якості, що має сприяти постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності. Той факт, що на ОП навчається 80% іноземців, які не володіють на відповідному рівні мовою викладання, свідчить про те, що у ЗВО приділяє недостатньо уваги формуванню культури якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В академії діє <http://surl.li/rxjq> Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку ХДАК. ЗВО долучає до формування та перегляду ОП стейкхолдерів, здобувачів та випускників, шляхом співпраці та опитування. Також

здобувачі є членами Вченої Ради ЗВО, а стейкхолдери долучаються до обговорення ОП на засіданнях кафедри та можуть ініціювати її вдосконалення відповідно до власного досвіду на ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Суттєвих змін у основних ОК за роки існування ОНП не відбувалося. Здобувачі недостатньо зацікавлені у внесенні пропозицій щодо вдосконалення ОНП. Члени ЕГ під час двох зустрічей із здобувачами з'ясували, що іноземці не володіють на належному рівні мовою викладання, що свідчить про те, що внутрішня система забезпечення якості вищої освіти не спроможна виявити, зреагувати та виправити недоліки в освітній програмі. Варто зауважити, що даний факт підтверджує те, що ЗВО приділяє недостатньо уваги формуванню культури якості. Члени ЕГ рекомендують: - забезпечити якісне функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освітньої програм та приділити увагу формуванню культури якості в ЗВО; - при перегляді ОНП відобразити у ОК актуальні тенденції розвитку вищої освіти та потреби ринку праці, а також використовувати поради іноземних рецензентів задля вдосконалення ОНП. - проводити активні кампанії щодо залучення здобувачів до процесу перегляду ОНП та організувати дієву процедуру реалізації актуальних пропозицій з їх боку. - заради можливого виявлення у наукових працях здобувачів-китайців скопійованих і перекладених на українську мову наукових робіт китайських вчених, знайти шлях використання програмного забезпечення (антиплагіат), яким користуються наукові установи в КНР, варто зкомунікувати щодо цієї проблеми із закладами КНР з якими підписано договори про співпрацю. - виявлені недоліки у п.8.5 свідчать, що внутрішня система якості вищої освіти веде недостатньо продуктивну діяльність, а також про відсутність злагодженої роботи структурних підрозділів, тому для формування культури якості, ЕГ рекомендує переглянути ефективність самої системи забезпечення якості.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Під час бесід із здобувачами-іноземцями було виявлено, що вони не володіють, на належному рівні, мовою викладання, що ставить під сумнів ефективність системи внутрішнього забезпечення якості освітньої програми. Даний факт підтверджує також і те, що ЗВО приділяє недостатньо уваги формуванню культури якості. На думку членів ЕГ критерій 8. "Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми" потребує значного доопрацювання та має загальну відповідність рівню "Е".

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час вивчення справи та ознайомленням із сайтом ЗВО, ЕГ було виявлено, що права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу регулюються нормативно-правовими документами академії, Статутом ХДАК, <http://surl.li/rwyw> Колективним договором, Правила внутрішнього трудового розпорядку для працівників ХДАК <http://surl.li/rwza>, та відповідними положеннями <http://surl.li/rwzm>, які оприлюднені на офіційному сайті, знаходяться у вільному доступі та містять чіткі і зрозумілі правила і процедури, що їх регулюють. На сайті академії створено розділ "Публічна інформація" де висвітлено документи, що регулюють ці процеси та знаходяться у вільному доступі про організацію та забезпечення якості навчального процесу. Враховуючи вищенаведені документи, вільний доступ до них на офіційному сайті, та дані, отримані у ході зустрічей із фокус-групами, ЕГ зазначає, що нормативна база досить змістовна та здійснює регуляцію прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу та є доступною для них. Однак, на сайті відсутнє вікно пошуку інформації та є деяка невідповідність змісту до назви сторінок сайту. Наприклад "Програми вступних іспитів" розміщені на вкладці Центру міжнародної освіти і співробітництва.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті, на сторінці факультету Музичного мистецтва, на якому здійснюється навчальна діяльність за даною ОНП, розміщений проект ОНП, де з ним можна ознайомитися. <http://surl.li/rxga> Під час зустрічей із стейкхолдерами ЕГ було встановлено, що вони дійсно мали доступ до проекту заздалегідь та могли вносити свої зауваження та

пропозиції. На сайті також розміщено анкету обговорення ОНП для роботодавців, випускників, здобувачів, викладачів та представників академічної спільноти <http://surl.li/rxez>. На сторінці кафедри Теорії та історії музики розміщено рецензії та відгуки стейкхолдерів ОНП та анкети для надання інформації від внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, однак на момент акредитаційної експертизи анкети за посиланнями закриті а відповіді більше не приймаються, <https://docs.google.com/forms/d/1LjogWlIMgeS4uLSbmoAQqUhd-Itq27GVPXahXkPpq2s/closedform> тому не зрозуміло коли вносилися пропозиції і який дедлайн надання відповідей.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті Факультету музичного мистецтва ЕГ проаналізувала розміщену ОНП 025 Музичне мистецтво, Музичне мистецтво (III рівень (освітньо-науковий рівень)) <http://surl.li/rxid> і визначила, що там присутня достовірною інформація про освітньо-наукову програму, в обсязі, необхідному для інформування зацікавлених сторін та суспільства. Про систематичність даного процесу також свідчать ОНП за інші роки, розміщені на даній сторінці з детальним описом.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

ЗВО виконує вимоги щодо прозорості та публічності своєї діяльності, інформує стейкхолдерів про основні аспекти освітнього процесу. Це підтверджується наявністю оприлюдненого на сайті проекту ОНП та самої програми. Нормативно-правові документи академії знаходяться у вільному доступі та мають чіткі, зрозумілі правила регуляції прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Відсутній порядок та дедлайн подання зауважень та рекомендацій по вдосконаленню ОНП. Відсутність можливості оперативно вносити свої пропозиції та зауваження до ОНП від стейкхолдерів, через закриті анкети <http://surl.li/rxrpq> Члени ЕГ рекомендують: - встановити чіткий графік подачі пропозицій для ОНП та вказати дедлайн до якого можна їх надсилати, щоб їх було розглянуто на засіданнях робочої групи.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Проаналізувавши сайт Харківської державної академії культури та сайти інших структурних підрозділів, ЕГ було встановлено, що ЗВО дотримується вимог прозорості та публічності у своїй діяльності а незначні недоліки не є суттєвими. Отже, на думку членів ЕГ, критерій 9 "Прозорість та публічність" має загальний рівень відповідності - "В".

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП Музичне мистецтво в цілому забезпечує методологічні та викладацькі компетентності аспірантів. До навчального плану, який фактично не змінювався від започаткування ОНП у 2017 році, включено ОК, що спрямовані на формування загальнонаукових компетентностей (Філософія, Культурологія), дослідницьких навичок (Організація та методика науково-дослідної роботи, Організація та методика музикознавчого дослідження), викладацької компетентності (Інноваційні методи викладання у вищій школі), а також низку ОК, що забезпечують

набуття фундаментальних методологічних знань з музикознавства (Методологія теоретичного музикознавства, Методологія історичного музикознавства, Структура музикознавства). Проте ЕГ визначено, що в блоці курсів зі спеціальності та серед вибіркових дисциплін відсутні ОК, які були б безпосередньо пов'язані з тематикою (напрямом) наукових досліджень аспірантів. ЕГ рекомендовано для надання відповідної освітньої підтримки здобувачам, які вивчають музичне мистецтво Китаю (наприклад, Чжан Юньшо «Тлумачення національного звукообразу фортепіано в китайській програмній мініатюрі ХХ ст.», Ян То «Китайська фортепіанна соната: історія та теорія жанру», Чжан Юй «Жанрові типи новітньої китайської національної опери в творчості Ін Цін» та ін.) увести ОК, пов'язані з історичними аспектами розвитку китайської музичної культури (історією фортепіанного виконавства в Китаї, традиціями та сучасним станом розвитку оперного мистецтва, традиціями вокального музикування тощо), ладовими особливостями музичної системи та сучасними тенденціями функціонування музичної культури в Китаї. Для аспірантів, які вивчають процеси глобалізації культури в річці діалогу «Захід-Схід» (Ян Кайсень «Хорове мистецтво Китаю: синтез національних та європейських традицій», Чень Хайюнь «Творча діяльність О. М. Черепніна в контексті взаємодії європейського та китайського музичного мистецтва ХХ ст.» та ін.), корисним було б вивчення дисципліни компаративістського напрямку. Деякі аспіранти займаються науковим усвідомленням діяльності рок-музикантів (О. Стецкович «Мистецька діяльність Г. М. Т. Самнера (Стінга) в контексті розвитку рок-музики останньої третини ХХ – початку ХХІ ст.»), низка тем висвітлює процеси розвитку української музики останніх десятиліть, тож корисною була б дисципліна щодо сучасного стану музичної культури і мистецтва.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Аналіз тематики досліджень аспірантів та наукових здобутків керівників довів, що напрями їхніх наукових пошуків не завжди співпадають. На прохання ЕГ була надана таблиця «Відповідність тем аспірантів опублікованим працям їх керівників», було вивчено й тематику дисерт. керівників. Можна засвідчити відповідність публікацій останніх років (2019 – 2020) О.Рощенко всім темам аспірантів. Так само відповідають статті І. Польської з різних аспектів камерного ансамблю темі О.Мовчана «Ансамблеве виконавство за участю баяна...». Тема дисертації Пен Лю «Вокальне мистецтво Харкова...» цілком корелює з пошуками її керівника Ю.Лошкова. Чжан Юньшо з темою «Тлумачення національного звукообразу...» продовжує наукові пошуки свого керівника Н.Рябухи. Лю Веньшу з темою «Камерно-вокальна творчість В.Рунчака...» продовжує дослідження А.Сташевського. Дослідження Лінь Даньлі «Шопенівські традиції в музичній культурі східноазійських країн» дотичне науковим пошукам В.Щепакіна, який в останні роки вивчає музичну культуру України в контексті західноєвропейських мистецьких впливів. Тема роботи М.Жданова «Інтерпретація жанру кантати в українській хоровій музиці...» відповідає тематиці наукових розвідок І.Коновалової, яка вивчає європейську (в тому числі українську) культуру ХХ століття. Проте в багатьох випадках теми наукових розвідок аспірантів не співпадають із напрямками наукових робіт керівників. Зокрема: 1) Теми дослідження О.Стецкович «Мистецька діяльність Г. М. Т. Самнера (Стінга) в контексті розвитку рок-музики...», Кун Чжуцзюнь «Роль творчої діяльності Аарона Авшоломова в процесі європеїзації муз. мистецтва Китаю 1-ї половини ХХ ст.» не дотичні до публікацій останніх років І.Польської, які цілком присвячені проблемам камерного ансамблю. 2) Тематика досліджень Ян Кайсень «Хорове мистецтво Китаю: синтез національних та європейських традицій», Цзян Чжаоюй «Китайський мюзикл: жанрово-стильовий синтез національних та світових традицій» не відповідає колу наукових інтересів їх керівника Н.Рябухи, які сконцентровані в останні роки в сфері онто-сонологічного дослідження фортепіанного мистецтва. 3) Теми аспірантів Ван Ке «Творча постать Лю Шикуня в контексті розвитку фортепіанного мистецтва Китаю (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.)», Чжан Мінь «Опера “Скорбота за померлими” Ши Гуаннаня: взаємодія націон. та європ. традицій», Ян Юджи «Жанрові трансформації в сучасн. оперн. мистецтві Китаю» не відповідають науковим інтересам їх керівника А.Сташевського, який займається розвитком баянного виконавства в сучасній українській музиці. 4) Дослідження Дін Боюй «Семантичні функції жіночих образів у драматургії китайської опери», Лю Ліхуе «Сучасна китайська художня пісня: структура та семантика жанру» відходять від наукових інтересів керівника В.Щепакіна (музична культура України в контексті західноєвропейських мистецьких впливів). Отже, більше ніж третина наукових досліджень аспірантів ОНП не відповідає напрямку досліджень керівників, що є суттєвим недоліком функціонування програми.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЕГ визначено, що аспіранти ОНП мають можливість для проведення й апробації результатів наукових досліджень. В академії створено Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/rmu/nt.html), розроблено й уведено в дію у вересні 2020 р. відповідне Положення (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ntsa1.pdf). До складу Наукового товариства не включено жодного здобувача ОНП Музичне мистецтво. На онлайн зустрічах представники студентського самоврядування не змогли нічого сказати про діяльність цього органу. На додаткову зустріч було запрошено керівника товариства О. Косачову, яка підтвердила, що всі здобувачі третього освітньо-наукового рівня ВО активно залучаються до проведення щорічної всеукраїнської конференції ХДАК «Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття». Наприклад, в оприлюдненій на сайті Академії Програмі конференції 2021 року (22-23 квітня; https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer/KIS-2021/KIS-2021_program1.pdf) вказано тематику виступів аспірантів ОНП М. Жданова, О. Мовчана, Є. Кеменчеджи, А Гудаму та ін. Крім того, аспіранти беруть участь в круглих столах в рамках Міжнародної конференції «Герменевтика в науках про дух» (2018, 2019), міжнародних («Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку», «Герменевтика в науках про дух»),

Міжнародній конференції «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку». Так само про названі науково-комунікаційні заходи говорили викладачі та стейкхолдери. Отже, можна засвідчити, що умови для апробації результатів наукових досліджень аспірантів створено. Проте, викликає сумніви активна участь в наукових заходах аспірантів із Китаю, оскільки вони майже не володіють українською мовою і не мають можливості для здійснення повноцінної наукової комунікації.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю забезпечується наданням можливості разової безоплатної публікації англomовної статті в науковому збірнику «Культура України» (Категорія Б від 02.07.2020). Наприклад, в № 67 (2020 р.) надруковані статті за темами досліджень здобувачів ОНП А. Гудаму, Лю Веньшу; в № 65 (2019) – статті К. Донцової-Пушенко, Є. Кеменчеджи тощо. Крім того, аспіранти можуть користуватися безкоштовним доступом до 4 міжнародних наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science, Springer, Science Direct), що забезпечується бібліотекою і було підтверджено її представником на онлайн зустрічі. Інформація із самооцінювання про те, що аспіранти мають можливість отримувати премії за успіхи в освітньо-науковій та творчій діяльності та матеріальну допомогу з метою підтримки публікаційної активності, на зустрічах з адміністрацією ЗВО та допоміжними структурними підрозділами не підтвердилась. В Академії розпочалася реалізація міжнародного дослідницького проекту «Схід-Захід: парадигми розвитку музичного мистецтва в наукових дослідженнях сучасності» спільно з Лоянським педагогічним університетом (КНР) (проведено першу відеозустріч 22.04.2021 р., про що є інформація на Facebook в групі Наукове товариство ХДАК), на діяльність аспірантів ця акція поки що не поширилась. Аспіранти були залучені до онлайн-презентації міжнародної програми імені Фулбрайта в Україні (<https://ic.ac.kharkov.ua/news/2021/03.html#6>), що мало на меті стимулювати грантову діяльність здобувачів. Отже, ЕГ відзначила, що певна діяльність в організації входження аспірантів до міжнародної академічної спільноти ведеться, проте цей процес має епізодичний характер і поки що обмежується публікаціями у фаховому виданні ХДАК.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Як зазначено в звіті-самоаналізі, наукові керівники аспірантів працюють в межах науково-дослідної теми кафедри теорії та історії музики «Музика і музикознавство в контексті світового культурного часопростору». Результати їх наукових досліджень в останній час були оприлюднені в кількох колективних монографіях, що вийшли друком у міжнародних видавництвах («Musical Art: historical and theoretical discours», Liga-Press, 2020; Modern culture studies and art history: an experience of Ukraine and EU», Baltija Publishing, 2020; «Topical issue of general an musical pedagogy», Germany: AV Akademikerverlag, 2020). Науковим керівником теми кафедри є О. Рощенко, яка є головним редактором австрійської міжнародного журналу, має публікації, індексовані у Web of Science. Загалом ЕГ відзначено, що наукові керівники аспірантів практично не мають наукових публікацій у виданнях, індексованих в Scopus та Web of Science, не беруть участі в дослідницьких проектах. У наведених в самоаналізі списках публікацій викладачів, що забезпечують викладання на ОНП, надані переважно статті, старші за 5 років. Це свідчить про недостатню наукову активність більшості наукових керівників аспірантів.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Вимоги дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності аспірантів, викладачів та наукових керівників регламентовані «Кодексом академічної доброчесності ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/kodeks.pdf), «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових і навчальних працях науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_szap20.pdf). Існує і Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kpad20.pdf), яка має спостерігати за дотриманням Кодексу академічної доброчесності Як було засвідчено на онлайн зустрічі представницею Центру забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку ХДАК, в Академії здійснюється перевірка на плагіат статей аспірантів та їх дисертаційних робіт (програми «Unicheck»; «StrikePlagiarism»); в ході підготовки наукових матеріалів, тез конференцій також йдеться про плагіат та самоплагіат. У самооцінюванні зазначено, що через «скриньку довіри» можна проінформувати про факти порушення академічної доброчесності, проте реально «скринька довіри» не працює, що було власноруч перевірено ЕГ. ЕГ має певні сумніви щодо дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів, оскільки було виявлено суттєві співпадіння у формулюваннях ЗК, СК та РН в ОНП, що акредитується, з тимчасовими Стандартами вищої освіти третього рівня (ступінь «Доктор філософії»), розробленими фахівцями Національної музичної академії України імені

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

1. Зафіксований зміст ОНП Музичне мистецтво в цілому забезпечує методологічні та викладацькі компетентності аспірантів. 2. Аспіранти ОНП мають можливість для проведення й апробації результатів наукових досліджень завдяки участі в конференціях ХДАК та разової безоплатної публікації англomовної статті в науковому збірнику «Культура України».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

1. Відсутність серед ОК зі спеціальності та вибіркового дисциплін таких, що були б безпосередньо пов'язані з тематикою (напрямом) наукових досліджень аспірантів. Рекомендовано збільшити перелік вибіркового професійно-зорієнтованих дисциплін, які б урахували тематику наукових розвідок аспірантів із Китаю. 2. Більше ніж третина наукових досліджень аспірантів ОНП не відповідає напряму досліджень наукових керівників (тематика дисертацій аспірантів не корелюється з науковими пошуками останніх років їх керівників). Рекомендовано змінити теми досліджень аспірантів першого року навчання, розширити коло наукових пошуків керівників у напрямках аспірантських робіт. 3. Відсутність повноцінної наукової комунікації в аспірантів із Китаю, більшість із яких практично не володіє українською мовою. Рекомендовано ввести додаткові мовні курси (можливо, підготовчі) або перевіряти рівень володіння українською мовою на вступних іспитах. 4. Слабка присутність наукових розвідок наукових керівників у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science, відсутність міжнародних проєктів, недостатня публікаційна активність більшості наукових керівників аспірантів в останні 5 років. Рекомендовано активізувати наукові пошуки керівників.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Критерій 10 освітньо-наукової програми Музичне мистецтво має суттєві недоліки, які пов'язані із принциповими для цього рівня ВО положеннями: це невідповідність тематики досліджень значної кількості аспірантів науковим пошукам керівників, які не мають публікацій, дотичних до напрямку (тематики) дослідження здобувачів; це досить низька наукова активність керівників, у яких в останні роки визначається незначна кількість публікацій; лише 1 керівник (О.Рощенко) має публікації в Scopus та Web of Science, хоча в останні роки це стало необхідною умовою як для наукового керівництва аспірантами, так і для участі в роботі разових спеціалізованих рад із захисту дисертацій; неможливість здійснювати повноцінну наукову комунікацію зі здобувачами із КНР, оскільки більшість із них не володіють українською мовою навіть на побутовому рівні.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Члени ЕГ вважають за потрібне надати і іншу інформацію щодо акредитаційної експертизи ОНП “Музичне мистецтво” (доктор філософії) в Харківській державній академії культури. 1. Гарантом було надано членам ЕГ всі необхідні документи та інформацію щодо ОНП, всі онлайн-зустрічі було організовано згідно із “Програмою візиту”. Конфліктних ситуацій та непорозумінь із двох боків під час акредитаційного процесу не виникало. 2. Всі відео-зустрічі пройшли без технічних проблем, питання від членів ЕГ запрошеним на зустрічі особам було сформовано лаконічно, чітко та доволі гучно озвучено, ніяких технічних збоїв не відбувалося. Також це стосується і бесід із здобувачами-іноземцями, запитання для них було сформовано максимально зрозуміло та лаконічно. 3. Варто зауважити, що “умовна” акредитація даної ОНП (з відстроченням на рік) дасть можливість отримати дипломи здобувачам-іноземцям, які не володіють на відповідному рівні українською мовою, що може бути причиною підриву

іміджу національної науки та освіти. 4. Під час акредитації члени ЕГ дійшли висновку, що навчання на програмі має ознаки удаваного процесу, адже, іноземці становлять 80 % від загального контингенту ОНП, а рівень володіння ними мовою викладання є недостатнім для досягнення програмних результатів навчання за освітньою програмою та виконання ними навчального плану. Аспіранти, громадяни України, також, до певної міри, позбавлені якісного освітнього процесу, перебування у середовищі “занижених вимог” не сприяє їхньому фаховому, науковому та елітарному розвитку. 5. Члени ЕГ вважають, що ЗВО впродовж одного року, неспроможний вирішити проблему зазначену в п.4 та справитись з іншими недоліками які відображено у звіті.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	E
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	E
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	E
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	E
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	E

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **відмова в акредитації**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Макаренко Лідія Петрівна

Члени експертної групи

Гаврілова Людмила Гаврилівна

Пасько Віктор Вікторович